PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XVI КВІТЕНЬ, 1975 ЧИСЛО 4

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XVI КВІТЕНЬ, 1975 Ч. 4

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді $6.00
Передплата до інших країн 6.00
Поодиноке число 60

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

PROMIN

No. 4 APRIL, 1975 VOL. XVI

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada $6.00
Subscription in other countries 6.00
Single copy 60

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Стор.

Уляна Кравченко — На новий шлях 1
— Ще до Міжнароднього Року Жінки 1
Комітет Українок Канади — Переслідування українських жінок під сов. режимом 4
Н. К. — Поетка духової краси 5
Уляна Кравченко — З розгублених листочків 8
А. Шемелюк — Конкурс для молоді 8
О. Цегельська — Космацькі писанки 9
С. М. Приходько — квіти людям 13
A. Balan — Man of Conscience 15
Відділ для дітей 17
Звіт пров. з'їзду Союзу Українок у Ванкувері 18
Квіти незабутнім 21
Громадська і родинна хроніка 23
Ті, що від нас відійшли 27
Річні звіти відділів 29
Українська вишивка 31
Домашне господарство 32
При праці для „Променя" 33

НА ОБКЛАДИНЦІ:

Одна з дочок Ярослава Мудрого. Деталь фрескової композиції XI ст. „Сім'я Ярослава Мудрого" в Соборі Св. Софії у Києві.

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ У ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

1. Батьки і діти — Т. Горохович ..... $ 1.00
2. Блискуча Зоря (про княжну Анну) — Митр. Іларіон ..... $ 0.50
3. Вибране — Г. Мандрика ..... $ 1.50
4. Видатні жінки України — Н. Полонська-Василенко ..... $ 6.00
5. Да Девелопмент оф Юкраінян Класикал Мюзик — Д. Козій ..... $ 0.50
6. Довідник про Союз Українок Канади ..... $ 0.10
7. Листки узорів з мистецької книжки (хрестиками, яворівкою, низин.) ..... $ 0.25
8. Дорогами сорокріччя — Н. Когуська ..... $ 1.50
9. Збірка мат. на 100-річчя з дня нар. Л. Українки $ 2.50
11. Навчаймо дітей укр. мови — Митр. Іларіон ..... $ 0.20
12. На крилах пісень (пісні з нотами на слова Л. Українки) $10.00
13. На роковини І. Франка ..... $ 1.00
14. П'єси для молоді ..... $ 2.50
15. Програма на свято матері ..... $ 1.50
16. Програма на свято книжки ..... $ 1.00
17. Програма для садочків ..... $ 1.50
18. Програма для Мол. Відд. СУМК ..... $ 2.00
19. Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської $ 1.00
20. Про життя і творчість О. Кобилянської ..... $ 0.50
21. Підручник для Надзірної Ради Мол. Від. СУМК $ 7.00
22. 50-річчя здобуття громадських прав — Г. Янішевська ..... $ 0.75
23. Релігійні мотиви у творах Л. Українки — Н. Когуська ..... $ 0.50
24. Статут Союзу Українок Канади ..... $ 0.25
25. Твори Л. Українки (в англійській мові) — КУК $ 7.50
26. Три сильветки — Л. Білецький ..... $ 1.50
27. Українська господиня (куховарські приписи, старе видання) ..... $ 0.50
28. Українські коляди (з нотами) — С. Яременко $ 0.75
29. Українська жінка в хореографії — М. Пастернакова ..... $ 3.00
30. Чверть століття (історія СУК), тверда оправа $ 2.50
31. Чверть століття (історія СУК), м'яка оправа $ 1.50
32. Чарівний діямант — М. Погідний-Угорчак ..... $ 2.00
33. Юкраінян Ембройдери ..... $ 6.00
34. Юний Скоморох (п'єси для молоді) ..... $ 6.00
35. Я вернуся (стрілецькі оповідання) — О. Крамар $ 0.50
36. Українські хресні імена (в англійській мові) — Р. Гаюк ..... $ 1.00

Також на складі маємо:

Візитівки (плейс карс) зі смолоскипом (тузин) $ 1.00
Жетони з портретом Л. Українки ..... $ 0.25
Конверти з листовим папером, що на ньому смолоскип ..... (тузин) $ 0.75
„Смолоскип" — відзнака Союзу Українок Канади $5.00
Срібні ложечки зі смолоскипом $6.50

Адреса Централі:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

A25, 11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada
T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XVI КВІТІНЬ, 1975 ЧИСЛО 4

Ще до Міжнароднього Року Жінки...

Проголошений О.Н. Міжнародній Жіночий Рік викликав живе зацікавлення і рух не лише серед жінок різних народів, але й серед державних установ, урядів різних країн, які йдуть назустріч заплянованій програмі Міжнародньо-го Року Жінки. І по другий бік залізної заслони — в СРСР також проголошено й прийнято Міжнародній Рік Жінки, про що звідомляє тамтешня преса...

Здавалось би, що в другій половині XX століття не повинно бути питань про рівноправність жінки, не повинно б бути зажалень на дискримінацію, питань про статус жінки і т.п. Адже дороги до освіти широко відкриті для жінок, вони можуть вибирати найлюбішу професію, студіювати, здобувати місце в політичнім житті своєї країни, мистецтві, в науці і взагалі у всіх ділянках життя. І хоч назовні все виглядає в порядку, то все таки існує те „щось", що не дає того повного вдоволення, того рівного трактування людини до людини, що його у повній формі проголосив Акт Людських Прав.

Міжнардній Рік Жінки, це ніщо інше, як пригадка світові про ті первісні вимріяні світлі ідеали, що їх були видвигнули провідні і поступові верстви суспільств цивілізованих країн у другій половині XIX століття.

Всі ми погодимось з тим, що впродовж більше сотні років, коли то жінки деяких народів вийшли з домаганнями рівних з чоловіками прав у суспільнім і політичнім житті своєї країни, з домаганнями відкрити вищі учбові школи, університети для вступу до них жінкам: (Злучені Стейти Америки, 1860 р., так само Англія 1860, Росія 1861, Німеччина 1865, Швеція 1864, Данія 1871. В Україні його початки сягають до 1872, хоч це був лише фермент, бо офіційна дата від започаткування самостійної жіночої організації є рік 1884). І так упродовж тих більше десяти декад життя принесло багато нових проблем. За той час світ зазнав величезних змін; техніка і взагалі наука у багатьох галуззях зробила шалений поступ, що людина долетіла аж на місяць, і нормально, що людство не вспіває додержувати кроку тим осягам і змінам. Перша і друга світова війна внесла в життя майже всіх народів світу певну перебудову в різних ділянках, як економії, законах, побуті, комунікації та інше. Все це в більшій чи меншій мірі відбилось на родині, на її економічнім стані. І хоч ніхто не терпить недостатків, принаймні тут, на американськім континенті, то якось важко

Уляна Кравченко

На новий шлях

Куди ти, сестро, смілий лет звертаєш?
На новий шлях? А чи ти теє знаєш,
що холод самоти там привіта тебе?
Покинь новий, на втоптаний вернися,
бо світ тебе ледачою назве!

Ледачою? Й за віщо? — ти спитаєш.
За те, що духом світ весь обіймаєш,
що хто лиш чоловік, — для тебе брат,
що серце кращої всім прагне долі,
що бунту повне проти самоволі,
що людські рани всі його болять!

Покинь ті Божі ясні ідеали,
що в серці твому ярко запалали,
покинь для спільного добра свій труд!
Ані то погордуй сучасним судом,
жий для ідей, працюй кровавим трудом,
віддай усе за рідний люд.

Та як, опріче слів і чулих сліз, нічого
ти не несеш йому, то розчарувань много
зазнаєш ти і згинеш у юрбі;
і, поки тіло ляже ще в могилу,
душа утратить одіж сніжнобілу
і віру чисту в лютій боротьбі.

Не сліз потрібно, щоб ставать до бою!
Не сльози, — силу й жар візьми за зброю,
ту силу, що любов у груди ллє,
ту міць, щоб думи в діло осущати,
той жар, щоб з лихом битись і прощати
все, чим тебе невіжа й злоба б'є!

Той жар, щоб вірити у правди світ і ждати,
і йти на труд без слави і заплати,
як сонце й дощ працюють по лугах,
як роси ті на пуп'янки дрімучі
падуть, щоб квіти з них розвить пахучі...
Як маєш стільки сил, то йди на новий шлях!

Руденка, 1886 р.

знайти опору і знайти себе в цілому, в цьому модерному світі досягнень і поступу.

Пригляньмось запроєктованим програмам Міжнароднього Року Жінки. Всі вони скеровані на те, щоб дати жінкам всякі можливості увійти вповні в цей новий світ — одним словом, сучасний світ потребує активної, освіченої жінки, рівноправного члена суспільства, будівничого культурного життя своєї країни, а головно для блага самої жінки, для оздоровлення і скріплення її родини, тієї найважливішої клітини, з якої складається держава. Тому то цілий проєкт МЖР, це тривкі пляни і на дальше, на майбутнє, дати жінкам можливості студіювати й поза університетом формою семінарів, конґресів, конференцій, позаочних курсів та відповідної лектури.

Нас, як українок цікавить у цім МРЖ дещо додатнє. В історії жіночого руху українська жінка займає не останнє місце. Вона внесла і то не малу частку у поступ жіночої рівноправности та її досягнень. Ось хоч би „На новий шлях" Уляни Кравченко, що пролунав як один з перших покликів й який так міцно прозвучав у другій половині XIX століття в Україні.

На той „новий шлях" були вийшли і ті перші сівачі, які були кинули в суспільство клич, що жінка людина, що їй належить право здобувати освіту, що їй належить право творити національні цінности, рядити і бути рівноправним членом суспільства, національно-свідомою одиницею.

Змагання за права жінки в Україні проходили важкі і тернисті дороги. Українка, як жінка недержавного народу, якого земля була порізана кордонами і під пануванням сусідніх народів, мусіла зводити постійну боротьбу — найперше виборюючи собі місце між власним провідним суспільством, а подруге, голови — гидри підоймали „власть імущих", які не хотіли бачити жодного поступу в народі, над яким панували та користувались добром і багатством його землі — Австро-Угорщина, Румунія, Росія і по другій світовій війні Польща. Кожен з тих пануючих загарбників ставив перешкоди якомубудь національному рухові, а вже зокрема жіночому, який мав помогти жінці поневоленої нації здобувати освіту, мав закріплювати в ній національно-державницький світогляд, економічну незалежність, самостійність, що в тих часах так гордо прозвучали з уст тих засівальниць прав людини.

Та помимо всього українська жінка знайшла до себе дорогу і почерез кордони, перешкоди і сплела на славу жіночому рухові „Перший вінок" — жіночий перший альманах, що появився заходами Наталії Кобринської і Олени Пчілки 1887 року в Західній Україні. В альманахові взяло участь 20 жінок українок по обидвох сторонах кордону. В цім альманахові Олена Пчілка визначила шлях таким кличем:

„До спілки, сестри! В нашім гаю
Вінки ми праці пов'ємо —
На користь рідному краю
Жіноче серце віддамо!"

Так це належить вже до історії жіночого руху. Але наша думка в цей Міжнародній Жіночий Рік спиняється над долею української жінки в Україні в сучасному. Чи є вона там настільки вільна, щоб самостійно плянувати проєкти МЖР? Чи має вона власну волю висловити свою думку без шкоди для себе і для своєї родини? Чи може вона так, як жінки демократичного суспільства говорити про свою дискримінацію, про рівну платню за рівну працю, ставити урядові свої домагання?

Ось проєкти, що їх проголошує на МЖР журнал „Радянська Жінка" ч. 2 за лютий 1975 р.:

„Перше: Широке ознайомлення громадськости зарубіжних країн з досвідом вирішення жіночого питання в радянському Союзі, у кожній союзній республіці зокрема.

„Ми хочемо на конкретних прикладах показати роль жінки на всіх етапах розвитку Радянської держави, її героїзм у жорстокій боротьбі з фашистськими загарбниками, її самовіддану участь у відбудові народного господарства, в будівництві комунізму . . .

„ . . . радянські жінки щастям мирної праці, впевненістю у завтрішньому дні своїх дітей, у мирному майбутньому країни зобов'язані ЦК КПРС Радянському урядові, особисто ґенеральному секретареві ЦК КПРС Л. Брежневу, які постійно, наполегливо проводять у життя миролюбну ленінську зовнішню політику . . ."

Чи треба коментарів для таких проєктів, згори заплянованих лідерами большевицької верхівки Міжнародного Року Жінки в Україні? Отже ціла перша частина програми проєкту це суцільний плян пропаґанди комунізму і заявляють, що повезуть його для „громадськости зарубіжних країн" радянські жінки. Далі:

„Друге наше завдання — у відповідь на рішення грудневого (1974) Пленум ЦК КПРС у відповідь на звернення Центрального Комітету КПРС до партії, до радянського народу мобілізувати зусилля жінок на виконання зав-

дань завершального року „дев'ятої п'ятирічки, прискорення технічного прогресу.

„Третє завдання — організація заходів спрямована на поліпшення умов праці й побуту жінок . . ."

А ось з яким жалюгідним поклоном виступає та ж сама радянська жінка заявляючи:

„. . . І ми, радянські жінки, безмежно вдячні Комуністичній партії і Радянському урядові за повсякденну турботу про нас, завдяки якій в Країні Рад практично розв'язані завдання, що постають при проведенні Міжнародного Року Жінки перед нашими подругами в країнах капіталу, в країнах, що лише стають на шлях самостійного розвитку."

Справді треба великої наївности, щоб не бачити власного самозаперечення у повище висловленій думці. У нас, у вільному демократичному світі плянування Міжнароднього Року Жінки займаються самі жінки, жіночі організації. Вони виявляють свою власну ініціятиву, плянують і проводять семінарі, конґреси, конференції. Їм ніхто не наказує згори, який зміст тих семинарів, програм і т.п. проєктів. А ці подяки урядові за „піклування" таки дуже принизливе, відбирає від жінки-людини почуття її достойности, не згідне з програмою людських прав, чого не зробила б жінка „капіталістичних країн". Тут жінка ставить вимоги до уряду і уряд шануючи жінку не вимагає від неї поклонів.

Ось ще один вимовний факт:

„. . . наприкінці минулого року рішенням Президії Верховної Ради СРСР в нашій країні створено комісію по проведенню Міжнородного року жінки в СРСР. До її складу ввійшли представники всіх союзних республік. Створення комісії на чолі з членом Політбюро ЦК КПРС, першим заступником голови Ради Міністрів СРСР К. Т. Мазуровим . . ."

„Також комісії створено і в Українській і Білоруській РСР республіках, що є членами ООН. В нашій республіці Комісію очолив заступник Голови Ради Міністрів УРСР П. Т. Тронько . . ."

Отакої! І де ж та рівноправність і та самостійність в „Країні Рад" про які так багато говориться і пишеться? Невже немає в Україні ані одної жінки міністра чи принаймні жінки-депутата, щоб очолила Комісію Міжнароднього Року Жінки? Чому очолює цю Комісію чоловік?!

В цій довгій статті в журналі „Радянська Жінка" про пляни і проєкти МРЖ ми не зустрінемо ані одного разу слова „українка", „українська жінка". Це горде слово національної приналежности людини проковтнула Москва, а на це місце посадила „радянську" жінку, лише з прикметником, бож на світі є різні жінки.

І треба б українській жінці в Україні в Міжнароднім Році Жінки боротися насамперед за повернення їй її властивого імени, її національної приналежности, приналежности до свого народу, бо без означення народнього іменника не може існувати слово міжнародній.

Судячи по програмі українська жінка в Україні вже розминулась із завданням Міжнароднього Жіночого Року. За неї все вже зробила партія, радянський уряд і вона мала б бути лише пасивним глядачем та під тиском чужого батога буде повторювати „зарубіжним жінкам" про щасливе життя „радянської жінки" та в ці байки світ більше вже не вірить.

Та віримо, що прийде день, коли українська жінка в Україні випростає спину, відстоїть свої права — національні і людські та в почутті своєї достойности стане поруч вільних народів світу самостійна і незалежна.

Микола Сингаївський

Скільки на душу мою
роздягнуту
впало снігів!
Вічно шукав я для неї
злагоди
й досі шукаю снаги.
В чорній найтяжчій
ревній роботі,
в спраглих ночах.
В муках творіння,
в земній турботі
в ніжних очах.
Тільки б дістатись до тебе,
істинно,
людям відкрить!
Здавна задумано. Здавна
замислено.
Можна творить!
Ми — не безбатченки.
Вміємо сіяти
Зерна достатки в землю
свою.
Вмієм любити, творити,
діяти, —
на тому й стою!

„Літературна Україна"

Переслідування українських жінок під совєтським режимом

Проголошуючи 1975 рік Міжнароднім Роком Жінки, Об'єднані Нації визначили день 8 березня 1975 Днем Жінки для цілого світу. Є великою іронією, що в той самий день обходиться день жінки в Совітському Союзі, де переслідується жінок за шанування релігії, зберігання власної культури і мови, за оборону основних прав людини, як теж за відмову публично відрікатись їх власних чоловіків, коли їх засуджено за подібні звинувачення.

За того роду провини, в Україні під совєтським режимом караються по тюрмах тисячі жінок. З поміж тих засуджених три українські жінки ув'язнені в таборі важкої праці в Бартишеві на Мордовії, звернулись з апелем до Ґенерального Секретаря Об'єднаних Націй вимагаючи його інтервенції, щоб їх справу поновно перевірив совєтський суд під наглядом Об'єднаних Націй і на прилюдній розправі, а не під час таємного і закритого засідання, як їх засуджено перед тим. Імена тих жінок є: Ніна Строката-Караванська — мікробіолог,, Ірина Стасів-Калинець — письменниця і Стефанія Шабатура — артистка.

Централя Комітету Українок Канади апелює сьогодні до Об'єднаних Націй з проханням відповісти на їх апель негайною акцією в обороні тих трьох невинних українських жінок, яких сьогодні тримається в Бартишевському таборі важкої праці.

Рівночасно ми звертаємось з нашим закликом до Прем'єр Міністра Канади, ВДост. П. Е. Трудо, домагаючись, щоб уряд Канади зробив відповідні заходи для забезпечення людських прав, яких домагаються ці три невинні українські жінки, згідно з принципами проголошеними в Міжнародній Хартії Прав Людини, якої СССР є одним із сиґнатарів.

Наш сьогоднішній заклик спрямовуємо до всіх жінок Канади, як теж до всіх жінок вільного світу, з проханням щоб за їх вставленням вибрані ними члени їхніх парляментів вимагали від своїх урядів, щоб з нагоди Міжнароднього Року Жінки справу переслідування українських жінок під совєтським режимом зголосити на форумі Об'єднаних Націй до уваги цілого світу.

Комітет Українок Канади
Централя

ЗАХОПЛЕНІ МИСТЕЦЬКОЮ ТВОРЧОЮ РОБОТОЮ

Пані Марія Ткачук, член дирекції Музею Союзу Українок Канади в Саскатуні і панна Линда Лазарович, екзекутивний директор того ж музею та член Дорадчого Комітету Національних Музеїв у Канаді склали візиту редакції журнала „Промінь" і „Українського Голосу" та поділились з нами своїми цікавими плянами праці над дослідами в проєктах народнього мистецтва, на яким вони тепер працюють.

Панна Лазарович в повороті з Оттави, де вона, як член Дорадчого Комітету Національних Музеїв Канади проводила певну працю, зупинилась у Вінніпеґу і провела кілька лекцій про українські писанки доповнюючи їх висвітлюванням прозірок з Музею у Саскатуні. Один вечір вона провела лекцію в залі Катедри Пресв. Тройці а інші студентам Колеґії Св. Андрея у Манітобським університеті.

Пані Марія Ткачук, як член дирекції Музею в Саскатуні приїхала до Вінніпеґу у зв'язку з проєктом виготовлення праці про українські писанки — тобто історію писанок, дослідження над реґіональними походженнями писанок, технікою, символами орнаментів тощо. Частину праці у цім проєкті проводить п. Роман Онуфрійчук у Вінніпеґу. Працю виготовляють у двох мовах — українській і англійській, а до тексту опрацьовують світлини прозірки, які будуть відповідати певній лекції.

Є це праця у зв'язку з проєктами багатокультурности, проголошувана федеральним урядом Канади для розвитку мистецтва серед етнічних груп.

Комітет Музею з ентузіязмом і посвятою проводить в життя започатковані проєкти, а разом з тим клопочеться плянами побудови відповідного будинку для музею-архіву в Саскатуні.

Н. К.

Складаємо нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. добр. Галини Костюк, яка упокоїлась 3 березня 1975 року в Гамільтоні, Онт. в її світлу пам'ять засилаємо $5.00 на журнал „Промінь". Покійній добр. Галині Костюк „Вічная пам'ять!" Отцеві Олександрові Костюкові і родині висловлюємо щире співчуття.

За відділ ім. Лесі Українки у Брентфорді:
Оксана Гриньків, голова **Анастасія Пережак,** секр.

Поетка духової краси

Чи є що краще, як в тиші трудитись,
З очей не тратячи завдання світляного...
Слабих кріпити, за бездомних битись,
Самому ж помочі не ждати від нікого.

Уляна Кравченко

Так, це вона. Поетеса краси душі Уляна Кравченко, яка від ранніх літ і до останніх днів свого життя трудилась для інших та служила одній з дев'яти муз-поезії, а почерез неї свому народові.

З історією жіночого руху в західній Україні золотими нитками пов'язане життя поетки, ось хоч би її „На новий шлях", „Жіноче призвання" та багато інших.

Поетка належить до цієї славної трійці борців за кращу долю української жінки — Наталія Кобринська, Ольга Кобилянська і вона, Уляна Кравченко. Кожна з них обрала свій властивий шлях творчости і служби Україні — Наталя Кобринська — провідниця жіночого руху і письменниця, Ольга Кобилянська як славна повістярка, а Уляна Кравченко обрала шлях поетичної творчости.

Життєві дороги поетки повні змагань, боротьби, розчарувань, терпінь і якоїсь непереможної віри і всепрощення людям, навіть тим, які свідомо їй шкодили. Тому, що була глибоко релігійною людиною уміла прощати кривди та за те тонкістю своїх почувань, мабуть глибше від пересічних людей відчувала ці кривди і не особисті, а на тлі громадським, професійнім та національнім.

Для повнішого образу поетки поміщуємо скорочену біографічну силюетку, автором якої є Павло Волянський і що була надрукована у збірці "Prima Vera" в Коломиї 1925 року.

„Уляна Кравченко — (властиве ім'я і прізвище: Юлія Шнайдер) — побачила світ 18 квітня 1860 р. в Миколаєві, в родинному містечку нашого письменника Миколи Устіяновича, якого твори, писані чистою народньою мовою, зробили на поетку глибоке враження і безперечно були першою понукою до її творчости в народній мові. — Батько Уляни, Юлій Шнайдер, з роду німець, визначався в культурному житті Галичан в 60-тих роках тим, що ставав часто в обороні нашого селянства та брав живу участь у наших тодішніх політичних і національних змаганнях, виявляючи зовсім явно свої симпатії в сторону народовців. Мав він також поетичний талант, а дещо з його віршів на політичні й суспільні теми — писані в дусі протимосквофільським — появилося в „Галицькій Зорі". За ці симпатії до українців переслували його часто власти, а вкінці позбавили державної посади. По батькові, що визначався крім того дуже ніжним і добрим серцем, як і по матері — українці, що мала великий дар оповідання, унаслідила Уляна свій талант і вдачу. Науки побирала зразу дома, потім перенеслася до родини у Львів, де ходила до учительського семинара і в році 1881 здала матуру. В часі шкільної науки звернув на Уляну особливу увагу проф. Ом. Партицький, що перший відкрив у ній письменницький талант, і давав їй читати твори Марка Вовчка, річники „Зорі" „Газету школьну", Словар і т. п. Під його проводом опанувала Уляна українську мову і вже тоді стала дещо писати. Незабаром пізнала вона твори ріжних письменників, рідних і чужих. Зпоміж чужих поетів зробив на неї велике враження Шіллер і Ленав. Їхній вплив — головно Ленава — замітний у деяких її поезіях. В тім часі познайомилась Уляна також з Ів. Франком, що якраз тоді був провідником нового поступового руху, і перейнялася живо його ідеями. В часі шкільної науки проявила Уляна особливе замилування до природничих наук. Природа з усіми її явищами приманювала поетку вже від дитинства, вона й лишила виразний слід на її поезії. Покінчивши семинар, стала Уляна вчителькою. Від того часу починається цілий ряд прикрих та невідрадних хвилин у її житті. В її мемуарах з тих часів, а

Уляна Кравченко

по части і в оповіданню „Голос серця", маємо докладний образ тих гірких досвідів і проб, які переживала поетка вже від першої хвилини своєї учительської практики. Переслідування українського вчительства, яке Уляна й на собі мусіла перенести, безоглядність і несправедливість тодішніх властей, безпросвітність по всіх закутинах, куди перекидали поетку на нові посади — оце моменти, які не могли не витиснути сліду на незвичайно чутливій вдачі молодої поетки. Авже ж ніщо не вплинуло на її душу так сильно, як заскорузлість і безідейність переважної части таки нашої суспільности, що всякі пориви душі до поступу, всяке звертання на „новий шлях" вважала злочином, безбожністю, соціялізмом і Бог-зна чим ще. Саме в ті часи наша молодь, захоплена ідеями Драгоманова, гуртувалася до спільної праці.

Познайомившись з тим гуртком в часі своєї вчительської служби у Львові, а перш за все з Франком, якого найбільше поважала, захопилась поетка їх поступовими ідеями та готовилась до громадської праці. Та не довго довелось їй бути на становищі вчительки „між своїми". Її обжалувано, що є прихильницею фонетики і вводить її в життя, що вона взагалі небезпечна, бо сходиться ближче з Франком і ширить ідеї Драгоманова і т.д. По несповна півторарічній учительській службі усунено її з посади і вона мусіла покинути Львів. В цьому криється ціла тайна, чому Уляна Кравченко на довгі літа наче б замовкла й відсунулася від громадянства; чому вирішає на самоті, далеко від свого окруження, посвятитися тихій праці для тих, що на них одиноку свою надію покладала, — для української дітвори.

Однак вона лишається дальше вірною своїм поглядам, а це бачимо з її щирих відносин до Франка та його гуртка у Львові. Вона вірила непохитно, що застарілі погляди нашої суспільности зміняться; та покищо вважала за краще не марнувати свого здоров'я й сил там, де ґрунт був ще непідготований, де стрічали її раз-у-раз удари й розчарування. І справді — поки поступова ідея дозрівала посеред нашого громадянства, вона виховувала дітвору на чесних, ідейних та роботящих людей, не покидаючи при тім пера і це було одинокою її розрадою в тяжких хвилинах, яких доля не щадила їй за увесь час її вчителювання. До того долучились незабаром ще й особисті родинні невзгодини, що надовгі літа чорною хмарою повисли над її тихим домом. Однак її тверда, непохитна вдача, а перед усім кріпка віра в побіду правди проганяла всяку зневіру з її прибитої горем душі.

Коли, знеможена важким терпінням, хилила свою трудящу голову вниз, її думки буяли високо й линули у світ ідеалів; звідтам, наче з того „цілющого джерела", черпала нових сил — надхнення. — Поезія була в такі хвилини одиноким ліком на її терпіння.

**
*

Поетичний вклад Уляни Кравченко в нашу літературну скарбницю значний. І тільки із-за браку збірного видання її творів загал менше обзнайомлений з її творчістю. До недавна відома була вона виданням двох збірників поезій, а то збіркою "Prima Vera", виданою Евгеном Олесницьким в 1885 р. у Львові під іменем Юлії Шнайдер, і збіркою „На новий шлях", виданою І. Франком 1891 р. у Львові в Літер. Наук. Бібліотеці під псевдонімом Уляна Кравченко. Та ледве чи можна вже нині ці збірки набути. Зрештою поезії, поміщені там, це тільки мала частина її поетичної творчости. Далеко більша, розкинена по ріжних літературних виданнях, часописах і шкільних підручниках, жде ще окремого видання. Покищо приступлено в 1921 р. до видання її поезій для молоді. Досі появилося їх три збірки: „Проліски", „В дорогу", і „Лебедина пісня". Крім того видано окремим випуском її оповідання п. н. „Голос серця", що з ріжних причин ждало довгі літа на свою появу друком.

**
*

Твори, поміщені у збірці "Prima vera" постали в роках 1880-1884. Це поезії, що на їх слідний вираз молодечих ще думок поетки. Природа з усіми її явищами служить поетці за символ у змальовуванні різних хвилин людського життя, долі й недолі, щастя, молодости, любови, гіркого бідування, молодечих мрій та стремлінь. — "Pima vera" — перша весняна квітка, що несе заповіт відродження усієї природи — чи не мала припасти до серця поетці, яка також змагала до оновлення нашого національного життя? А трагедія цієї квітки, що передчасно схилила голову під ударами ворожої, ще студеної природи, чи не нагадує трагедію душі самої поетки, що її перші ідеї стрінулися з таким холодом, з таким острахом і недовір'ям її земляків і землячок?

Весна зі своєю пишною красою, любов, потім жаль — зрада — розчарування — це головні теми першої збірки поезій. „Любов до природи — велика то сила" — каже поетка. Хто

зрозуміє й відчує її кожний рух, кожний подих, хто оцінить її красу, той стане чимсь більше, як звичайним чоловіком. Він піднесеться на крилах уяви високо в безмежні простори та обійме думками увесь світ Божий, любов'ю все людство. Тому й не диво, що в душі поетки ніколи не відзивається тон якоїсь резиґнації — розпуки. І хоч нераз „хмари—мисли", мов ті чорні марева, залягають терпінням її душу, ніхто з близьких, ні з далеких, не чув від неї нічого про її власне горе.

Вона терпить не своїм, але чужим горем. Втомлена журливими думками, звертається до Творця, щоб дав їй силу, пересилити усе людське горе, яке вона бачить на лоні непорочної і пишної природи, щоб вона могла в ім'я правди взятися до великого діла для всіх бідних і нещасних людей.

А поки що вона посвячує себе праці для свого народа, йому жертвує свій труд і життя:

Я ваша! Сеї ж я землі дитина,
бездольні люди!
Одна мене і вас веде стежина
на працю й труди!

**
*

В роках 1885—1886 повстають поезії, що ввійшли в збірку „На новий шлях". Вони мають свій питомий характер. Се поезії більше на теми суспільні і становлять великий ступінь у поетичному розвою поетки. На особливу увагу заслуговують вірші, що в них звертається поетка до українського жіноцтва з грімким покликом до праці, до боротьби з застарілими поглядами нашої суспільности, що докорами спинювала кожний ідейний порив жіноки.

Справжня жінка не сміє звертати уваги на всякі пересуди. Для неї одиноким кличем: „Жий для ідей, віддай усе за рідний люд". А до праці ставати їй не зі сльозами в очах, а з жаром ставати до бою, не дбаючи про власну славу й користь".

Померла Уляна Кравченко в Перемишлі, де жила останні роки свого життя — 1947 року.

Уляна Кравченко

З розгублених листочків

Душа жінки, що терпіла, більше від душі холодних, скептичних мудреців; душа жінки повна інтуїції, надхнення, милосердя, співчуття.

Але ти не знаєш себе, жінко, не знаєш вартости своєї ні гідности, як цвіти в борі, що не знають нічого про свої чарівні барви. Не знаєш, що можеш бути вільною, рівною братам своїм можеш бути...

— — —

Наша земля — одна могила героїв лицарів — за волю...

Цілу славу борців - предків моїх — переживаю, відчуваю, перевищую, бо терплю їхнім терпінням, терплю за всіх.

В моїй душі великі мрії століть, усіх тих, що в них я жила колись...

В мені більш, як існування моє, і більш як минуле. У мене мрія-бажання народу мойого...

— — —

Перед людьми, світом та Богом можна виправдати свої провини, регабілітацію можна в світі знайти поправою, лише перед собою трудно виправдатися.

Вразливі душі ніколи за свої, хоч і дрібні провини не находять прощення, ні забуття заподіяних іншим, хоч і дрібних прикростей; не знаходять окупу...

Для всіх можна бути щасливим, для себе ні!

Всіх можна ошукати, себе годі!

У всіх можна прощення знайти, — у своїй душі ніколи.

— — —

Читання романів з поспіхом для заспокоєння цікавости не приносить ніякого хісна.

Читання — це праця, великий, тяжкий, повільний труд. Картки треба обертати, неначе скиби землі, і слово кожне обернути, як важке слово, глядіти, розважати, щоб у книзі віднайти живе серце безсмертного духа, книгу треба серцем відчути, оживити...

Книга — обличчя автора; у кожній книзі цілющий чар або вбивча отрута...

— — —

У своїй самоті шукаю нових шляхів; що творю не таке, як бачу в уяві...

Слова признання, ласкавий осуд бентежать мене, і соромом горить моє чоло... Я маю почуття мистецької довершенности, я знаю, що могла б творити тривкі цінності і кожне признання спричинює біль в душі і тугу... більшу тугу, що як вихор, рве й уносить мене...

Умовин до творення нема — і це моя трагедія.

— — —

Нехай буду я дрібною краплиною щоденної роси, що пада в чашу цвіту, що вечером кріпить, що перед світанком на польових просто-

КОНКУРС СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

для української православної молоді в Канаді

Культурно-освітний Комітет при централі Союзу Українок Канади цією дорогою оголошує КОНКУРС на ЕСЕЇ для УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ МОЛОДІ В КАНАДІ. Конкурс заплянований для ДВОХ КАТЕГОРІЙ:

1. а) для старших юнаків і юначок — у віці від 16 років вгору;
   б) для молодших — до 15 років віку.

ТЕМА ДЛЯ СТАРШИХ: СПОСОБИ ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В КАНАДІ.

ТЕМА ДЛЯ МОЛОДШИХ: ЯК МОЖЕ МОЛОДЬ ЗБЕРЕГТИ УКРАЇНСЬКУ МОВУ.

УМОВИ:

1. Еесей мусить бути в централі Союзу Українок Канади до 15 травня 1975.
2. Есей — для старших — мусить мати 700 до 800 слів.
3. Есей — для молодших — мусить мати 500 — 600 слів.

x На есей вживати білий папір розміру 8½" x 11" (цалів).

4. Вирок суддів є рішаючий.
5. Оцінки розподілено, як подаємо:
   а) Зміст: матеріял, особисті думки і т. п. — 60 відсотків.
   б) Мова, вислів, граматика, чіткість рукопису, і т. п. — 20.
   в) Рішучість і практичність аргументів — 20.
   г) Всі есеї мусять бути написані українською мовою.

   Старші юнаки можуть розвинути свої завваги в есеї способами, для прикладу: 1. для молоді; 2. для старших; 3. для організацій.

2. НАГОРОДИ:
   Для старших: 1 нагорода — $120.00; 2 — $75.00; 3 — $25.00.
   Для молодших: 1 — $75.00; 2 — $50.00; 3 — $25.00.
   В додатку — 4, 5 і 6 нагороди, для обох категорій: гарні книжки — видання Союзу Українок Канади.

7. Нагороди будуть вручені в часі Крайового З'їзду Союзу Українок Канади в днях 21 і 24 серпня 1975 в Едмонтоні, в приміщенні Лістер Гал на Албертському Кемпусі.

8. Есеї нагороджені першою нагородою будуть поміщені в українській пресі.

В душі всіх Вас, дорога молоде, є відвага, ідеалізм, свіжість та щирість молодечої думки! Ми будемо дуже раді вислухати Вас і вдячні Вам за Вашу відвагу висловити свої бажання, свою критику й спостереження, що до збереження української культури в Канаді.

Якщо маєте якібудь питання, або потребуєте більше інформацій, звертайтесь до Централі, а ми Вам радо допоможемо.

Ще раз пригадуємо, що КОНКУРС закривається 15 травня 1975 року! Ще маєте досить часу думати й писати!

Щасти Вам, Боже!

За Культурно-освітний комітет при Централі Союзу Українок Канади,

Анастасія Шемелюк, референтка

рах добуває з землі ростини, що не посходили.

Нехай буду я, як та роси краплина, що немає тривкого буття, ні імени не має, невідома: — як непомітно прийшла, упала, непомітно й розвівається...

Нехай буду я... та нехай мій труд прискорить день розквіту моєї рідної країни...

— — —

Благословляю світанок нового життя і засіву дні, благословляю все, що сходить і росте, надію свіжу і юності святу весну, майбутнє покоління і думки їхні, бажання і мету... благословляю цвіти все нового чуття — колосся золоте і чини їх...

Благословляю тугу тих, що світло несуть до хат, де темні та голодні живуть; щоб боротися, прогнати нужду, проступок, щоб у тканину темну впустити красок ясніших.

Членкині Манітобської Управи Союзу Українок Канади висловлюють щире співчуття членкині, пані Вікторії Ґоряк з приводу втрати мужа, бл. п. Ґеоргія Ґоряка і в його пам'ять складають $10.00 на журнал „Промінь".

За Манітобську Управу С.У.К.

Марія Мандзюк, голова **Д-ка Галина Слюзар,** рек. секр.

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Ґеоргія Ґоряка, мужа приятельки Вікторії Ґоряк — в його пам'ять жертвую $5.00 на журнал „Промінь".

М. Нижник — Вінніпег

КОСМАЦКІ ПИСАНКИ

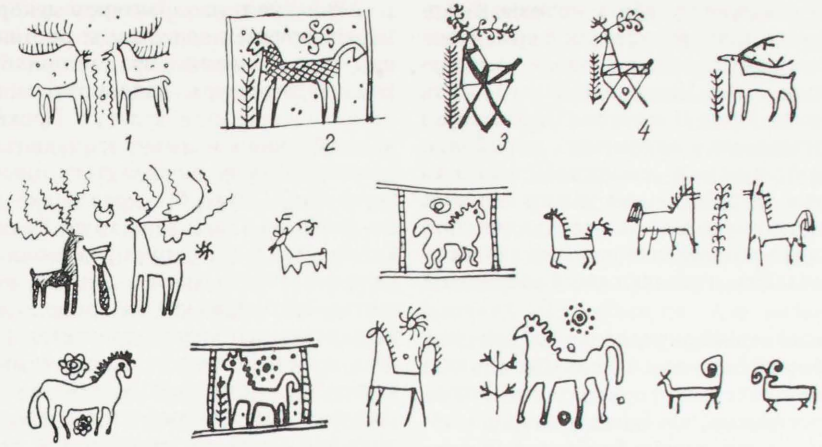

Космацькі писанки — тваринні орнаментальні мотиви і комплекси: 1, 2, 3 і 4 — олені; у другому і третьому ряді олені і барани.

В XIX стї найбільшого розвитку досягло писанкарство в гуцульському селі Космач. Космацькі писанки стали славними на ввесь світ. Не даремно й самі їхні творці говорять: „Всюди в Україні пишуть писанки, але понад наші нема".

Прастарий звичай писанкування має в Космачі своє особливе, яскраво висловлене індивідуальне забарвлення. Сам звичай пов'язаний з багатим фольклором: чарівними переказами і леґендами, влучними прислів'ями та приповідками, дотепними жартами, чудернацькими і таємними повір'ями та весняними співанками.

Космацькі писанки аж до останніх десятиліть відзначалися великою стійкістю традиційних форм. Писанкарство не мало ніякого практичного застосування, отже, не вимагало удосконалення творчого процесу, а мале спілкування села з містом не сприяло проникненню інших впливів.

Звичай розпису писанок сягає далеко в дохристиянський період і відомий майже усім слов'янам, грекам, латишам, литовцям, румунам, німцям. Предки слов'ян, починаючи рік з весни, мали звичай обдаровувати себе „красними" яєчками — „.крашанками". Такий обмін фарбованими крашанками має давній, глибокий і символічний зміст. Символіка яйця розповсюджена не тільки у слов'ян, а майже у всіх народів світу: єгиптян, індусів, японців та інших. Кожен народ створив з цього предмета свій певний культ. За дослідженнями М. Скорика, шкаралупи яєць знаходять у гробах етрусів, у похованих перших християн, а також на Україні, у могилах Княжої доби. Сива давнина доносить нам у вишуканім вигляді крашанок погляди, думки й естетичні почування прапращурів; яскрава червона барва його втілює в собі радість, весну, родючість; яйце як символ має значення вічності, відродження, творчості, безконечного народження.

Розв'язувати дивну загадку черлених яєць, розписаних „взорами", повними глибокого змісту, допомагають мистецтвознавцям орнаменти, малюнки. Писанковий орнамент має власний стиль, пристосований відповідно до форми яйця та техніка воскового розпису (батік). Він знайшов у Космачі справжній осередок, блискуче розвинувся і затримався понині внаслідок сильного впливу культової традиції предків.

Загальна маса космацьких писанок на перший погляд не справляє враження яскраво висловлених індивідумів. Однак пильне око досить легко відрізнить умілу руку „старого" майстра від менш досвідченого „молодого", древні солярні мотиви — від новітніх і т. ін. Незважаючи на деякі, сильно змодернізовані елементи, наслідуваність прастарих традицій, переважно підсвідома, має в писанкарстві ще досить сильний вплив. Вона диктує колорит писанки та вибір мотиву, внаслідок чого звичай не тільки добре заховався по сьогодні, а й гарно зберіг свою традиційну форму.

Писанковий орнамент у Космачі досить різко відрізняється від інших орнаментальних ком-

позицій, що прикрашують предмети побуту гуцулів. Він складається з мотивів традиційного геометричного орнаменту або з мотивів навколишньої природи, підпорядкованих формі й техніці, особливостями барвників, добре узгоджених з розміром яйця. Часто писанка говорить мовою символів, що є її змістом. І його варто шукати в загальному, образному сприйнятті усього твору, бо вузький, „сюжетний" підхід до оцінки писанки як художнього цілого затінить нам її формально-художнє багатство, яке приносить естетичне задоволення не через свою сюжетну розповідність, а завдяки своїй мистецькій цінності.

Існує кілька варіянтів розподілу на поверхні писанки. Найпростіші з них — це одна або ряд горизонтальних смуг; два горизонтальні пояси, скріплені перетинками, що нагадує бочку з обручами, тому і носить назву „бербеничка"; одна або декілька вертикальних смуг з двома медальйонами по боках; розподіл хрестом, коли вертикальні і горизонтальні лінії чи смуги перетинаються під прямим кутом („хреста"), а часом ще й з додатковими лініями під гострим кутом.

Основні лінії ділять поверхню писанки на різні, сегменти, трикутники, чотирокутники, медальйони, клини та смуги, які в свою чергу заповнюються відповідним орнаментом. Як у давніх, так і в сучасних космацьких писанках відчувається любов до симетричного розміщення орнаменту, ритмічних повторень певного мотиву. Це дуже нагадує нам орнаментальні мотиви на доісторичних глечиках наших далеких предків. Конфігурації з решіток і крапок на писанках нагадують ті ж конфігурації доісторичних дзбанків (безконечник, трикутник, зірка, плетінка). Існують і інші схеми розподілу орнаменту на поверхні яйця, але вони є лише варіянтами тих найпростіших. Звичайно, такий розподіл враховує різні творчі інтерпретації сільських писанок.

Клясифікація орнаменту писанок (геометричний, рослинний, тваринний та предметнопобутовий), якої дотримувалася більшість дослідників, нині явно застаріла. Для характеристики сучасної космацької писанки вона може мати тільки теоретичне значення, а на практиці вже незастосовна, бо в одній писанці ми можемо знайти і геометичний, і рослинний, і тваринний орнамент та ще на додачу й різні символи та предмети побутового призначення.

Трудність полягає ще й у тому, що більшість сучасних писанкових орнаментів настільки стилізувалася, що зовсім втратила як свою традиційну форму, так і значення самого символу, а тим самим і назву.

Звичайно, за характером декоративних елементів орнамент писанок є рослинний, тваринний, геометричний, предметнопобутовий (народна архітектура, поздоровчі написи, знаряддя праці, предмети культу). Проте серед писанок, зібраних у Космачі, трапляються й такі, орнаменти яких не визначається одними цими категоріями, і було б неправомірно прилучити їх до якоїсь із зазначених груп. Геометричні лінії (прямі, хвилясті, округлі, спіральні) створюють на них елементи хреста, сонечка, віконця, древа життя, гребінців, кратки, розети, смуги. Мотиви гачкуватого хреста, трикветра (трояка) і розети є сильно стилізованими символами сонця і, як усі інші писанкові мотиви, умовні, бо створюють не сам предмет, взятий з природи, а лиш уяву про даний предмет (що й є, власне, першопричиною виникнення орнаменту).

Символ сонця відіграє у космацьких писанках немалу роль. Гачкуватий хрест — одна з графічних інтерпретацій сонця, знак релігійного культу, пов'язаний із знаком хреста. Він утворюється із чотирьох променів, які виходять з одного центра під прямим кутом і закінчуються кучерями, гачками і т.п., переважно з рухом направо. Трикветр — також давній символічний знак, будовою аналогічний гачкуватому хрестові, тільки з трьома променями. З часом мотив хреста збагатився кучерями, гачками, ялинками, тому й одержав нові назви — „гачкуватий", „березівський", „ламаний", „вітрячок". Гачкуваті лінії творять такі мотиви: „кучері", „баранячі роги", ‚колосок". Дослідники вважають, що проблема існування й виникнення хреста в орнаменті досьогодні не розв'язана.

Усі інші геометричні мотиви є похідними із цих найпростіших. Так, сучасними геометричними писанковими орнаментами є: „макове", „самокічко", „ріцьке", „княгинькове", „кратката", ланцюжок", „штерна", „ріжкате".

Рослинний орнамент космацьких писанок також найчастіше не нагадує нам ні однієї з рослин, відомих на землі. Найбільш виразним і поширеним є мотив „древа життя", який зустрічається у вигляді окремих галузок, квітів, пишних кущів, листя, смерічок, колосків. Цей прадавній, вічний символ ми бачимо і в старовинному різьбленні, вишивці, витинанці з паперу і в кераміці. Іноді „квітки" виростають з чудернацьких вазонів з великими барокковими закрученими „вухами", поверхня яких вкрита дрібною „краткою". Квітки ті найчастіше виображені

творчою уявою народних мистців. Із рослинних мотивів найпоширеніші „черешнове", „смерічка", „ружі", „вогірочки", „колосок", „дубове листя". Часто знаходимо мотив безконечника" (зветься він так тому, пояснюють космачці, що скільки його не розглядай, а початку й кінця його не знайдеш).

На диво багатим і різноманітним у писанці є тваринний світ. Найстарші зображення — це кінь, олень, а також риба. Тепер малюють і качечок, зозульок, баранчиків, пав, голубів, курочок. Частіше зображено не самих тварин, а лиш їхні характерні, символічні частини („баранячі роги", „гусячі лапки"). Звіринний мотив тут ніколи не виступає самостійно, — він завжди обрамлений багатим рослинним чи геометричним орнаментом. Зображення риби, напевне, є найстарішим мотивом і належить ще до культової символіки. Так, образи оленя та коня настільки стилізуються, що перестають бути зображеннями даної істоти, перетворюються на символічний орнамент.

Мотив „птаха" також досить поширений у космацькому писанкарстві. Поряд з великою дозою народного примітиву в зображенні тварин характерним є розмах, щирість, чудово схарактеризовані риси будови та вдачі звірів і птахів. Їхні зображення на рослинному чи геометричному фоні не сковуються збереженням пропорцій.

До предметно-побутової групи можна віднести такі мотиви, як „церковця", „дзвіничка", „грабельки", „скринька", „хатка" та ін.

Окрім груп поділу на на мотиви, існують і цілі комплекси, що містять в собі сукупність кількох мотивів, наприклад: „ключкове", „пушкате", „макове", „40 клинців". Розгортка писанки в цілому не має в своєму орнаменті другорядних елементів чи зображень, усе підкорене площині, усе, що лежить на ній, — рівнозначне, рівноважливе та рівноінтенсивне по силі кольору. Назви способів запевнення площин — крапкате, кратковане, макове, решітка. Кожне з них творить конструкцію, що виповнює поверхню. Решітка — чи не найхарактерніша для всіх гуцульських писанок, в тім ряду й космацьких; вона через свою дрібну заштрихованість надає писанці легкості, рухливості.

Колорит космацьких писанок червонявожовтий, переважно на чорному фоні. Головні лінії — білі. Переважає червоняве. Іноді вкраплюється незначна частина рожевого, голубого чи яскравозеленого кольору. Колір тут відіграє важливу роль як сильний засіб емоціонального впливу. Писарки приділяють велику увагу врівноваженню кольорових плям на зображуваних предметах, орнаментах, квітках. Але це врівноваження зводиться не тільки до рівної „вагомості" розташування кольорових плям у композиції, — саме розміщення кольорів у межах зображення робиться таке, при якому жодна з частин не здається перевантаженою кольором, який би заважав сприйняттю писанки в цілому. Колорит космацьких писанок — традиційно стійкий, кольорові зіставлення вкорінюються на довгий час. Теперішнє застосування зеленого й блакитного кольорів збагатило палітру космацьких жінок-писарок. Але змінився й колорит, бо вживання природних барвників відійшло на другий плян, їх витіснили анілінові, дешевші...

Пишуть писанки у Космачі весною. Інструментом для розмальовування служить „писальце", яке у Космачі називають ще „кисткою". Кистка складається з невеликого прутика (близько 10 см. довжини), в кінець якого простромлена кругла бляшка конусоподібної форми з отвором наскрізь. Верхній отвір більший, в нижній ледве пролазить найтонша голка.

Умілі писарки послуговуються декількома кистками різного розміру, які дають тонші або товщі лінії. У процесі писання кистка занурюється в розтоплений віск, бляшка наповнюється ним, і перед тим, як вести лінію на писанці, писарка пробує її на великому нігті лівої руки. Під час писання кисточку тримають нерухомо, як перо, натомість обертають яйце, спираючись на нього малим пальцем. Космацька кисточка проста по формі і досконала у практичному застосуванні. Матеріялом для писання служить звичайний віск. Яйця для розпису вибирають свіжі, ясні, невеликі і круглі. Перед писанням їх старанно миють у холодній воді. Відтак складають на піч, щоб просохли, і прикривають вовняною шматинкою, щоб були теплі, бо тепле яйце краще чіпляє віск. Сама техніка фарбування полягає у перекриванні світлішого кольору темнішим. Ще недавно барвники виготовлялися з місцевої флори (за винятком одного чорного кольору, що добувався з сандалового дерева й експортувався з Чехії). Тепер природні барвники витіснилися хімічними, аніліновими, але іноді користуються й зіллям (корою та китицями). Традиційні назви барв — жовтило, червоняве, чорне.

Накресливши на теплому яйці основні лінії рисунка писанки, які мають бути білими, яйце кидають до ледь теплого жовтила на дві го-

дини. Жовту фарбу приготовляють із вивару зілля, що зветься „зановіть" (косиці), і білявої „скумпінії", а також додають дрібку галуну. Вийнявши яйце з розчину, кладуть його, щоб висохло, прикривши ганчіркою, аби було тепле. Як висохне, пишуть по жовтому фоні ті лінії, які мають бути жовтими. Якщо в писанці буде зелений колір, то його капають патичком і, як фарба висохне, прикривають воском. Зеленим кольором слугує аніліновий барвник або навіть медична зеленка. Далі кидають яйце у червонявий розчин (скумпінія червона), після чого повторюється процес малювання воском, але вже по червоному фону. І, нарешті, щоб одержати чорний фон, на писанці, яйце кидають у чорну фарбу. Чорна барва на писанці одержується не обов'язково в чорному барвнику. Користуються будь-якою іншою. Тому чорний колір на писанках завжди є зеленавим, червонявим, залежно від останнього барвника. „Чистий" чорний колір одержують із кори вільхи та скумпінії. Писарка Ганна Дудюк, наприклад, добуває чудову глибоку чернь із таких сполук: кора вільхи, бобове лушпиння, оріхове лушпиння і скумпінія чорна. Трапляються писанки й з білим кольором фону. Його одержують, кидаючи яйце у розчин бурякового капустяного чи хлібного квасу на дві години. Квас роз'їдає фарбу, не замальовану воском, і яйце одержує своє натуральне забарвлення.

Після того, як яйце пройшло усі фази фарбування, його кладуть до глиняної миски у теплу піч, щоб стопився віск. Яйце обтирається від воску чистою вовняною шматиною, а інколи натирається жиром, щоб мало гарний полиск.

Виготовлення писанок — надзвичайно клопітка робота, яка вимагає великої уваги, зосередженості, любові. Досвідчена писарка за цілий день розмалює не більше 10—13 яєць. У Космачі писанки малюють тільки восковою технікою, принцип якої використаний і для виготовлення галунок. Галунка — це крашанка з різнокольоровими плямами, розміщеними хаотично по цілій поверхні яєчка. Фарбують кольорові галунки, капаючи зі свічки воском по черзі то на білий, то на жовтий, то на червоний фон.

Народний звичай розпису писанок тісно пов'язаний із життям, побутом, звичаями і фольклором космацьких гуцулів, а також в значній мірі і з розвитком інших галузей прикладного мистецтва. Писання писанок у Космачі — настільки усталена традиція, що і досьогодні вона не занепала, а навпаки, набула нового змісту й форми. Відійшли у забуття мотиви з церковцями, дзвіничками і ризами, зображеннями предметів культу; їхнє місце зайняли життєрадісні побутові сцени, пишні квіти, нові хати. Але все це зовсім не означає, що писарка не розуміє і не усвідомлює собі ваги традиційного орнаменту. Щороку помічаються нові зміни в орнаменті писанок, які, однак, повністю оперті на міцній традиції, без наявності якої народне мистецтво не витримало б випробування часу.

Космачцям не властиве запозичення взорів чи мотивів у інших селах. Вони мають свій стиль, відмінний від інших, багатющий і різноманітний, глибоко вросли корінням у їхню психіку й буття, тому і не відчувають вони потреби у запозиченні чужих орнаментів.

Космацькі, як і інші, писанки заслуговують на увагу не тільки формою й змістом своїх рисунків — вони не менш цікаві також пов'язаними з ними звичаями, повір'ями і переказами.

Великий склеп „Ля Бей" у Монтреалі цього року відзначився гарною виставкою різдвяних звичаїв 14-ох народів, які у своєрідний традиційний спосіб святкують Різдво Христове.

Скромно, але гарно була влаштована частина виставки українських Різдвяних звичаїв, що продовжувалась 5 тижнів, заходами пані Ольги Штихно (референтки СУМК в Ляшін) і пані Галини Михальчук (уступаючої голови СУК — „Ганни Барвінок", Монтреал).

Такі виставки є дуже корисні та успішні і рекомендуємо їх влаштовувати як проєкти культурної праці в інших місцевостях.

С. М. Приходько

КВІТИ ЛЮДЯМ

Вигляд ніжного гіяцинта поряд з химерними візерунками зими на вікнах підбадьорює людей, нагадує про наближення весни.

Навесні степи в Поволжі та на Алтаї вкриваються килимами з червоних, жовтих та пістрявих квітів — диких тюльпанів. Ці квіти ще взимку можна бачити і на наших підвіконнях. Їх особливо шанували 150 - 200 років тому, коли ґенуезькі купці завезли їх до Європи з Ірану, Персії та Туреччини. Величезним було захоплення тюльпанами в Голляндії, де за одну квітку платили великі гроші золотом, віддавали на обмін кам'яні будинки, коней з каретами, влаштовували спеціяльні свята на честь нових сортів тюльпанів. Звучала музика, проходила пишні процесії, садівникам видавали цінні нагороди.

Другою батьківщиною тюльпанів вважають Голляндію, де і досі вирощуються кращі їх сорти. А уславлені квітникарі Голляндії, такі, як Лефебр, на знак пошани до нашої країни, дарують найкращі з них нам.

Хто не знає пишних духм'яних яскравих півоній, що лікували різні жіночі хвороби і вживалися як тонізуюче. Як рослина півонія була відома ще в Древній Греції. Одна з леґенд розповідає, що ця квітка дістала назву від прізвища відомого грецького лікаря Пеона. Останній так прекрасно виліковував хвороби, що його вчитель, відомий лікар Ескулап, позаздрив своєму учневі і вирішив отруїти Пеона. Але боги перетворили Пеона в рослину, яка успішно лікує людей, як і лікар Пеон.

Багаторічні кущі півоній з великим махровими квітами походять з Китаю. Та не тільки китайські півонії мають декоративні та лікарські властивості. Декоративні види: кавказький — тонколиста півонія та далекосхідні види мають сильнодіючі лікарські якості.

В садах і парках, а взимку в кімнатах у дбайливих любителів квітів можна побачити прекрасні білосніжні запашні квіти — лілеї.

З давніх часів лілею шанують народи багатьох країн.

Згадки про лілею знаходять в старовинних гієрогліфах Китаю, де вона є знаком свободи і надії.

В давнім Єгипті дуже шанували лілею, про що свідчить засохла лілея, що збереглась на грудях у молодої єгиптянки, саркофаг з мумією якої знаходиться в Люврському музеї.

З лілеї єгиптянки робили „сузінон" — запашну олію.

У Персії за часів Кіра (кінець V ст. до н. е.) в дивовижних садах-парадізах багато уваги приділяли оформленню луків лілеями. Навіть свою столицю древні перси назвали Суза — „місто лілей", а в гербі цього міста було декілька лілей.

Володар франків, каже леґенда, Хлодвіґ, у V ст. одержав перемогу над німцями поблизу річки Лі, де росли лілеї. Солдати, які верталися з поля бою додому, уквітчували лілеями на знак перемоги свої щити та шоломи. З тих часів на знаменах Франції та в її гербі красуються три лілеї. Три століття тому у Франції навіть були виготовлені монети із силуетом лілеї.

Позолочена статуя героїні Франції Жанни д'Арк в лицарських латах, на коні із списом та знаменом, на якому зображені лілеї, височить біля королівського палацу.

По садах та парках, крім білих, часто можна бачити яскраво-помаранчеві лілеї, із закрученими догори, наче чалма індусів, пелюстками. Це чалмовидні лілеї. Якщо на пелюстках є темні плями, — це так звана тигрова лілея. Схожі на неї яскраво-червоні лілеї, які, на жаль, ще не досить поширені у нас в культурі, можна бачити в лісах всього Сибіру та на Закавказзі. Це так звані „царські кучері", або лілея сарана.

Є дуже цікава сибірська леґенда, яка говорить про те, що сарана виросла з серця козака, який загинув, завойовуючи в давнину Сибір. З того часу ця квітка має магічні властивості надавати людям хоробрість і силу, стійкість і вірність.

З давніх часів квітки і цибулини сарани використовували в народній медицині як ліки, що надавали бадьорості хворим, покращували їх апетит, тонізували весь організм. На жаль, тепер вони не використовуються. Деякі народності (наприклад, якути) висушують їх, мелють і з одержаного борошна випікають хліб та варять кашу.

У народній медицині з лікувальною метою використовують також цибулини і квітки білої

лілеї. Цибулину зварену в молоці, вживають при зовнішніх запаленнях, зокрема як засіб від чиряків, а відвар квіток білої лілеї разом з медом і гірчичним борошном у рівних кількостях — ефективна мазь проти ластовиння.

Сарану, або тигрову лілею, яку в народі іноді називають ще „красивою лілеєю" застосовують у тих самих випадках і таким самим способом, що й білу лілею, а крім того, злегка надварену цибулину вживають і всередину, як матковий болетамувальний та кровоспинний засіб.

Рекомендується 15-грамову цибулину обварити окропом, настояти 5 - 8 хв. і вживати настій по одній столовій ложці три рази на день. Цибулину білої лілеї вживають також в косметиці для виготовлення кремів та живильних масок для обличчя.

В парках та садах, на газонах та балконах, а також вдома на підвіконнях дуже розповсюджені невеликі білі, рожеві або червоні махрові квіточки, які звуться маргаритками.

Квітки цієї невибагливої рослини з родини складноцвітих являють суцвіти-кошики, наповнені щільно притиснутими одна до одної маленькими трубчастими квітками, а краєві рядки — це квіточки, які мають по одному великому язичку-пелюсточці. Іноді маргаритки не мають жовтенької серединки, повністю махрові. Це свідчить про те що в такому випадку всі трубчасті квітки перетворилися на язичкові.

За грецькою леґендою, маргаритка виникла з праху Альцести, дружини царя Адмета, яка пожертвувала своїм життя заради спасіння чоловіка. Інша леґенда розповідає про діяду Белідес, яка волею злої долі була перетворена у квітку-маргаритку.

Народна медицина виявила цілющі якості маргариток при лікуванні багатьох хвороб: туберкульози захворювань спинного мозку, а також запорів та захворювань сечового міхура.

Крім того, маргаритки вживають у вигляді порошку з висушених рослин, запарки в суміші з дубовою корою також в гомеопатичній практиці (для лікування потовчень, поранень та для виведення родимих плям).

З ранньої весни і до пізньої осені на клумбах у парках, на підвіконнях та на балконах ростуть синенькі, жовтенькі та фіолетні непоказні квіточки. Це братки — триколірні фіялки. Вони часто розцвітають напровесні поряд з фіялкою запашною по лісах, між кущами, на пагорбах.

Братки мимоволі викликають у нас добру посмішку. Їх невеликі оксамитні квіточки, немов зворушливі маленькі личка, дивляться на нас з цікавістю і здивуванням. Давньоримська леґенда розповідає, що в братки були перетворені цікаві придворні римляни, які любили підглядати під дверима імператора.

У Франції та Англії ці квіточки називають „думою" і дарують при розлученні на згадку. Ботаніки звуть цю квіточку віолою триколірною, що в перекладі означає — фіялка триколірна. У всіх народів світу фіялка є символом оживаючої природи.

Німецький поет Ґете дуже любив фіялки. Кожного року навесні він виходив у подорож навкруги міста Ваймар з насінням цих квіток і всюди сіяв їх. З того часу і дотепер вся місцевість біля міста ранньої весни вкрита килимами з фіялок. Їх називають там „квітами Ґете".

А німецькі садівники на честь поета вивели велико-квіткові сорти братків: „Доктор Фавст" (майже зовсім чорний), „Мефістофель" (яскраво-червоний) та „Маргарита" (ніжно-голубого кольору).

Братки є цінними лікарськими рослинами. Завдяки тому що в них містяться деякі алкалоїди (здебільшого в коренях), цю рослину використовують з лікувальною метою у науковій та народній медицині, як відхаркувальний засіб, а також для очищення організму через пори тіла від шкідливих речовин (при золотусі, шкіряних хворобах: екземі, чиряках і висипах). Ця рослина корисна також для посилення росту і розвитку організму та для запобігання цинзі, бо в ній міститься провітамін каротин і вітамін С. Крім того, в листках є жовта красильна речовина, а в квітках — синя.

Як сечогінний і потогінний засіб триколірні братки часто застосовують у народі при ревматизмі чи артриті (запаленні суглобів), а також при рахіті, подагрі та золотусі з внутрішнім вживанням і зовнішнім застосуванням (у вигляді ванн з відвару рослини та при всіх хворобах легенів. Рекомендується, згідно з досвідом багатьох матерів, давати дітям при пітниці відвар з листя та пагонів цієї рослини (по одній-дві чайній ложечці три рази на день.

PROMIN

Vol. XVI. No. 4 ENGLISH SECTION APRIL, 1975

MEN OF CONSCIENCE

The history of Ukraine is too well known to the Ukrainians to need repeating here. Similarly, we know that in her long tragic history, her plight has never merited much concern of any nation, group or individual. Therefore, it is understandable and justifiable that if to-day, we concentrate our energy and effort solely on her problems. However, it seems to me that there are individual Ukrainians who evidently believe that our problem is not unique, and to isolate it from the problems of others in similar straits is not only insular and hypocritical, but continues to invite a reciprocal attitude towards us. Consequently, using their professions, they speak out against political oppression, economic disparity, social injustice, cultural genocide and racial discrimination. In my opinion, George Ryga, William Kurelek and Walter Tarnopolsky merit recognition and honour as Men of Conscience, for judging by their deeds, their credo seems to be that I am my brother's keeper.

Of the three, I think George Ryga is the least known in our community. He lives in British Columbia and is considered one of Canada's leading playwrights. Most of his plays are based on some aspect of the issues mentioned above. In 'Sunrise on Sarah', he questions the role of women in contemporary society. He explores the political situation leading to the kidnapping of a prominent man in 'Captives of a Faceless Drummer'. 'Portrait of Angelica' deals with the extreme poverty in a Mexican village while 'Indian' and 'The Ecstacy of Rita Joe' portray the living conditions of our native people. The latter play was successfully staged as a ballet by the Royal Winnipeg Ballet Company and commissioned by the Manitoban Indians as their Centennial project. How ironic! It is the story of an Indian girl who cannot cope in an alien western culture in an urban centre and becomes easy prey for the moral and physical degradation that gradually leads to her death. In his most recent play 'Paracelsus', the old doctor chastises his assistant for his habit of using Latin names for ailments in a German body. He continues by saying:

> A man who trades his language
> Might in time trade his home and motherland
> For valueless refinements...
> Do not let the edicts of some mighty distant empire
> Rule your thoughts, or *how you speak them!*
> That is the first threshold you must cross
> On the rugged road to freedom...
> Be Greek or Lithuanian, Magyar or a Turk...
> Whatever womb your mother bore you from —
> Be that first!
>
> *Paracelsus, Act 2.*

What an apt quote this would have been for Dzubya to use in 'Internationalism or Russification?' for all those Ukrainians who are willingly Russifying!

Probably no living Ukrainian artist has had such a thorough critical analysis of his work as William Kurelek. Morover, as Kurelek exhibits widely and has had many of his paintings reproduced in magazines, cards and books, most are familiar with the social and religious content of his canvases. As I understand his statement, man's alienation from God is the source of his indifference to the welfare of his fellow-man, for as the late Metropolitan Ilarion said, "In serving God, one serves the people".

Although an artist by means of his art can arouse the individual's awareness of social, economic and political injustices, this new awareness is incomplete as it doesn't suggest solutions to the problems. At this point a spokesman is needed who is knowledgable in the law and the rights of individual, and moreover who can bring it to the attention of governments and world organizations. I think the person who meets this criteria is Walter Tarnopolsky. A professor of law at Osgoode Hall, he is a specialist in Human Rights and the chairman of the Committee for the Defense of Valentyn Moroz. He is a defender of all dissidents regardless of their pilitical beliefs. He rarely speaks of the Ukrainian dissident without expressing a similar interest in the fate of dissidents in Chile, Spain, Asia and elsewhere. Indeed his concern for the well-being of every individual goes beyond the political issue and encompasses every aspect of his life.

In every age, Men of Conscience are a rarity, and frequently lone voices crying in the wilderness. The greatest compliment we could pay them is for each one of us to emulate them in our daily life. Then 'Peace on Earth and Goodwill to all Men' instead of being merely a Christmas slogan can be a reality.

Jan/75 *Anna Balan,* Toronto

THE PERSECUTION OF UKRAINIAN WOMEN UNDER THE SOVIET REGIME

In proclaiming 1975 as International Women's Year, the United Nations designated March 8th as International Women's Day. Ironically, the same day is observed as Women's Day in the Soviet Union, the country where women are persecuted for practicing their religions, for preserving their culture and language, for defending their basic human rights, and indeed for refusing to condemn their own husbands, convicted for similar accusations.

In Ukraine, under the Soviet regime, thousands of women are in prisons for these kind of crimes. Three of these, incarcerated in the hard labour camp of Barteshev, Mordovia, whose names are: Nina Strokata-Karavanska — microbiologist, Iryna Stasiw-Kalynets — writer and Stefani Shabatura — artist, have recently appealed to the Secretary-General of the United Nations, requesting him to intervene and use the influence of his high office for securing an open retrial of their case under UN supervision, rather than the "in camera" procedure at which they were sentenced.

The National Women's Council of the Ukrainian Committee appeals today to the United Nations to answer their plea by acting on behalf of the three innocent Ukrainian women from the Barteshev forced labour camp.

At the same time we urgently appeal to our Prime Minister, the Right Honourable P. E. Trudeau, to support our request and to ensure that the human rights of these three innocent Ukrainian women are guaranteed in accordance with the Universal Declaration of Human Rights of which the Soviet Union is a signatory.

We also appeal to all Canadian women and to all women of the free world to insist that the parliamentary representatives, elected by them, demand that their respective governments bring the case of the persecution of Ukrainian women under the Soviet regime to world attention at the forum of the United Nations on the occasion of the International Women's Year.

Ukrainian Canadian Committee
National Women's Council

Nina Strokata-Karavanska, microbiologist

Born in Odessa in 1925, married to Svyatoslav Karavansky (also imprisoned in 1969). Received her degree from the Odessa Medical Institute and worked there as a reseacher. Arrested in December 1971 and tried in camera in May 1972. Charged with disseminating "anti-Soviet" literature under Article 62 of the C.C. of the Ukrainian SSSR, sentenced to 4 years hard labour. Participated in hunger strike December 5-10, 1973. In May 1974 designated member of the American Society for Microbiology.

Iryna Stasiw-Kalynets, writer

Born in 1940, married to poet Ihor Kalynets (also imprisoned in 1972) with one daughter, Dzvinka. Received her degree from Lviv University and lectured at Lviv Polytechnical Institute. Arrested in January 1972 and tried in camera in Lviv in July 1972. Charged under Article 62 of the C.C. of the Ukrainian SSR, sentenced to 6 years hard labour and 3 years exile. Participated in hunger strike December 5-10, 1973.

Stefania Shabatura, artist

Born in Lviv in 1938, and worked there as a tapestry designer. Arrested in anuary, 1972 and tried in July 1972. Sentencend to 5 years hard labour and 3 years exile. Charge not known. Participated in hunger strike December 5-10, 1973. Reported to be extremely ill from gynecological disorders.

З ПРОЩАЛЬНОГО ПРИЙНЯТТЯ В БІМЗВЕЛ, ОНТ.

З нагоди прощального прийняття п-ва Д. і Ю. Стефинів у Бімзвел, Онт., яке відбулося в гурті друзів в домі п-ва Стефинів, які виїжджали на сталий побут до Вінніпеґу, замість пам'яткового дарунку проведено збірку на прес. фонд часописів, яких вони обидвоє були читачами і з того призначено $20.00 на журнал „Промінь".

П. Дацьків

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Ніна Мудрик-Мриц

Як проснулася провесна

Під веріткою снігу,
Над потоком, у парку,
Міцно, міцно ще
Провесна спить.

Вже прокинулось Сонце,
Ізняло ковдру-хмарку,
Вийшло в парк,
Щоб Весну розбудить.

Із-під снігу вже травка
Простягає долоньки,
Кличе Провесну:
„Встати вже час!"

Первоцвіт відкрив очі:
„Просинайтеся, соньки,
Їде теплінь,
Щоб попестити нас.

Вже й метелик веселий
Прилетів на полянку,
Тільки Провесна
В парку ще спить.

Аж прийшла наша доня,
Заспівала веснянку
І прокинулась
Провесна вмить!

Котячі хитрощі

Литовська народня казка

Якось пораненьку горобчик угледів розсипане на подвір'ї зерно, підлетів до нього й почав дзьобати.

А кіт підкрався і вціймав горобчика.

— Ну й смачненько я зараз поснідаю! — задоволено муркнув кіт.

Горобчик злякався й затремтів увесь. А проте зібрався з духом і каже:

— Та ви ж іще не вмивалися, а вже снідати збираєтесь! Он ваш господар з господинею, і геть усі люди спершу вмиваються, а тоді вже до їжі беруться.

— Правду кажеш, — закліпав очима кіт і підняв лапу, щоб умитися.

А горобчик пурх — тільки його й бачили.

З несподіванки кіт аж рота роззявив. А тоді сердито нявкнув і сказав:

— Ну, тепер мене більше ніхто не обдурить. Хай собі люди роблять як знають, а я спершу поснідаю, а вже потім умиватимусь . . .

Відтоді всі коти на світі після того вмиваються, як добряче наїдяться.

(Переклав Олексій Федосенко)

КВОЧКА

Ходить квочка
Коло кілочка,
Водить діток
Коло квіток.
Квочка каже: „Квок!
Ось золотий кілок".

Григорій Усач

ТАРАСИК МАЛЮЄ

Намалював Тарасик машину. І ну як машина дирчати:

— Дир-дир-дир!

Намалював Тарасик пароплава і:

— Чах-чах-чах. Ту-ту-ту!

Намалював Тарасик гармату і:

— Бах!бабах!

А його сестричка Оля сидить у другій кімнаті, вчить шкільні завдання і все те чує.

Підійшла Оля до Тарасика і просить:

— Ти б краще квіточки малював.

Горобці та горлиці

ГРА

Станьте у два ряди, спина до спини. Один ряд — це горлиці, другий — горобці. Треба ще вибрати ведучого.

Ведучий походжає обіч і каже: „Гор", потім одразу замовкає, а далі закінчує слово: „. . . лиці!" або „. . . обці!"

Тільки після цього той ряд, який названо, кидається тікати, а другий доганяє його. Кого спіймали, той переходить в інший ряд. Хто кинувся тікати завчасно, теж переходить до чужого ряду.

Гра йде жваво й весело.

Ходи, Пташко, у танець

З народного

— Пташко маленька,
Де твоя ненька? —
На маківці сиділа,
Дрібен мачок дзюбала.
Дзюб, дзюб, дзюбанець!
Доди, пташко, у танець!

ЗВІТ ПРОВІНЦІЙНОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК У ВАНКУВЕРІ

Дев'ятий Провінційний З'їзд Союзу Українок Канади Британської Колюмбії відбувся 11—13 жовтня 1974 в новій Православній Авдитовії. В п'ятницю вечером голова Пров. Екзекутиви пані Люба Кут-Шевчук, по реєстрації делеґаток відкрила з'їзд, о. прот. П. Бублик переказав молитву, вшановано покійних членок, та вшановано представницю Централі СУК пані А. Звоздецьку корсажем.

До президії ввійшли: А. Звоздецька, М. Вакалюк, добр. О. Мороз, добр. К. Бублик, М. Савицька, С. Троян, А. Бойчук і Д. Янда Мекмилен. До номінаційної комісії увійшли: М. Савицька, М. Богдан, О. Круліцька, добр. Бублик і добр. Мороз. До резолюційної комісії назначено: А. Звоздецьку, Янду-Мекмилен, добр. Мороз і Блажук та Н. Микитюк з Вернон. Пані Звоздецька привітала учасниць З'їзду й повідомила про працю централі й відділів.

Звіти перечитали голови відділів з Вернону С. Князь, з Волей О. Круліцька та Бирнабі К. Гузик. Прийнято протоколи з останнього з'їзду, так як прочитала секретарка А. Бойчук. Касирка подала, що загального приходу було $14,338.21, розходи $11,802.93, остало в касі $285.28. Звіти референток: СУМК подала М. Сташин, журнала — П. Клюкевич, консументів — М. Захарук, організаторка на Фрейзер Валей — С. Троян, Жіноча Рада — Л. Мацелюх, закінчила звіти Д. Янда-Мекмилен від піонерок-основательок. На літніх курсах в Колеґії Св. Андрея було 11 студентів, говорили про свої враження з курсів: Петрусь Блажук, Славка Сташин, Даруся Антонішка з Волей й Тіна Миронюк з Бирнабі.

В суботу рано Л. Кут-Шевчук відкрила сесію на продовження звітів, які давали пані Григірчук з Чиливак, 1 заступниця голови — М. Богдан, 2 заступниця — М. Савицька, рек. секретарки — А. Бойчук і М. Демйон, кореспонденційна — К. Демйон, касирка — Л. Киба, референтки: музею — М. Лебедович, С. Островська, О. Сироїд, О. Реваковська, П. Клюкевич, М. Вакалюк, Л. Митрук, К. Кірстюк, М. Паланич, К. Бабійчук, куль-

Д. Янду-Мекмилен корсажем, яка в своїй промові сказала, що Ванкуверський музей СУК має найкраще приміщення в Канаді. На внесок контр. комісії — М. Боднарчук, О. Сироїд і О. Гавришок дано вотум довір'я уступаючій управі.

Слідували привіти і промови голови і заступниці Філії Музею в Торонто — І. Вахна і М. Буряник, які звернули увагу на втягнення молодих членок до праці в Музеї та збірці експонатів. Від Шкільної Ради Західньої Епархії говорила Фіона Пелех про проєкти садочків українських шкіл та збереження архівів.

До нової Управи Екзекутиви увійшли: голова Л. Кут-Шевчук, уступивша голова — М. Вакалюк, 1-ша заступниця — М. Богдан, 2-га заст. — М. Савицька, 3-тя заст. — М. Лебедович, рек. секр. — добр. К. Бублик, кореспонденційна — К. Демйон, касирка — Л. Киба, референтки: музею — М. Лебедович, С. Островська, О. Сироїд, О. Реваковська, П. Клюкевич, М. Вакалюк, Л. Митрук, К. Кірстюк, М. Паланич, К. Бабійчук, куль-

СУМКівці з Вернон, Б. К. які брали участь в 9 Провінціяльнім З'їзді Союзу Українок Канади у Ванкувері в жовтні 1974 року. Членки цього гуртка брали участь в танцювальній програмі, співі, контестах писання писанок, вишивання і красномовства, за що одержали першу нагороду — провінціяльну чашу-трофей. В середині голова пров. екзекутиви Союзу Українок, пані Люба Кут-Шевчук і о. прот. Н. Мороз.

турно-освітня — Е. Остапчук, молодий СУМК — М. Сташин, журнал — М. Боднарчук, консументів — М. Захарук, архів — М. Микицей, здоров'я — А. Залубняк, Жіноча Рада — О. Мацелюх, організаторки — добр. Мороз, А. Воробець і С. Троян. Контрольна комісія — О. Гавришок, А. Бойчук і О. Круліцька.

Дальше програмою переводила М. Савицька: А. Звоздецька і Ф. Пелех подали організаційні завваги та пояснення на різні питання. По обіді відбувся контест молоді писання писанок й вишиття. За писанки дістали нагороду понижче 15 літ: перша Кен Смит, друга — Н. Романюк, повище 14 літ: перша — С. Кіндрачук, друга — П. Романюк. За вишиття одержали нагороди: понижче 14 літ 1 — Д. Антонішка, 2 — Таня Миронюк, повище 14 літ — Л. Демко й Ф. Островська, в нагороду роздано чаші, а інші учасники дістали по срібному долярові.

Музей — Л. Кут-Шевчук переповіла про заходи перебудови нового приміщення для музею коштом понад $9,000.00, й вся праця робітників була дарована подякувала о. прот. Бубликові й УПГромаді за дозвіл перебудови після представленого пляну та цінні поради, подякувала майстрові Ю. Дибі за перебудову, Ф. Богданові за приготовлення плянів. Вказала на металеву плиту-список всіх жертводавців готівкою й працею, яка буде завжди на стіні в музеї, вона буде тривалою і незабутньою подякою на завжди. Музей був офіційно відкритий в 1957 році, Д. Янда-Мекмилен була покликана перетяти стяжку відкриття нового приміщення музею. Представниця Централі СУК А. Звоздецька дала признання Пров. Екзекутиві на чолі з Л. Кут-Шевчук, яка зайнялася від початку до кінця доглядом перебудови після її начерку, стелі підлоги, освітлення, стін з грубого скла, кімнати для лекцій на 40 - 50 осіб в ряді з музеєм. Вона зайнялася збіркою фондів, виставленням музейних експонатів а також й народного мистецтва із колекції д-ра М. Гуцуляка, Д. Янди і Татарнюків.

Добр. Бублик і М. Савицька перечитала кілька ґратуляційних листів потім слідували оглядини й прийняття чаєм.

Бенкет відбувся величаво, між гостями були оо. Бублик, Мороз, Гикавий і Сацевич, гості з різних міст, окружний директор державного уряду п. Іпп, який дав признання за за-

Гурток молоді у Ванкувері, яка дістала нагороду чашу перемоги за виставу драми „На перші гулі" під час З'їзду С.У.К. в 1974 р. Зліва сидять: Р. Шевчин, М. Ливак, О. Літвінов; стоять: Д. Кут, голова Екзекутиви пані Люба Кут-Шевчук, Д. Карпінська, управителька вистави пані В. Ревуцька і Хр. Тхір. Нема на знимці: С. Пелеха і сценаря Г. Смита.

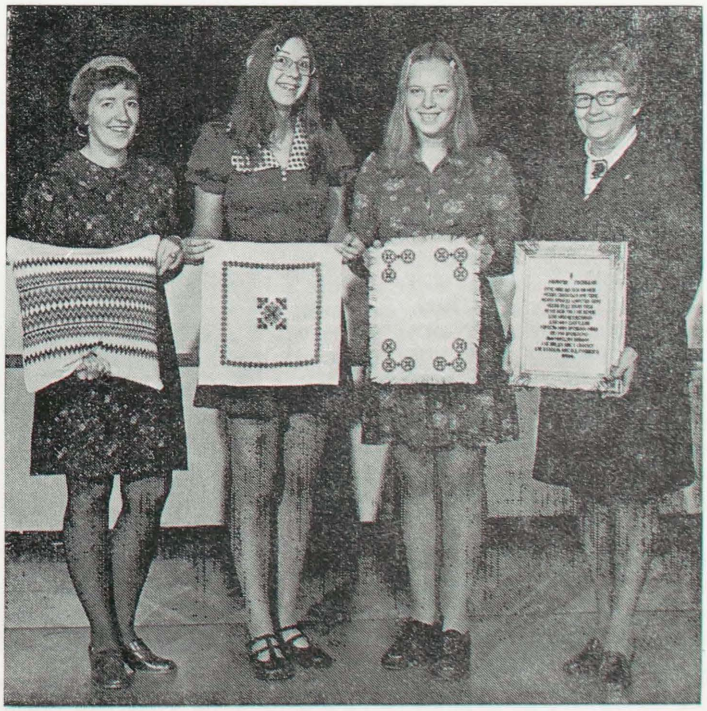

Контестантки які дістали першу і другу нагороду під час З'їзду С.У.К. у Ванкувері 1974 року за вишивання й писання писанок.

Зліва: Ф. Островська, Д. Антонішка, Т. Миронюк, пані М. Сташин на місце Л. Демкової. Нема на знимці: Кен Смита, Н. Романюкової, С. Кіндрачук і П. Романюк.

держання традиції, пам'яток української культури для молодого покоління й Канади. Програма складалася із квартету „Волошки", танцювальної групи Камінського та зразок історичної ноші.

Неділя, 13 жовтня, Службу Божу відправляли оо. Бублик і Мороз з Вернону, хор під управою пані Є. Єлиняк. По обіді, яким зайнялися Ю. Королюк і Л. Маскаль голова екзекутиви привітала гостей, голова п. В. Швайківський дав привіт від церковної Громади, А. Звоздецька дала признання отцям і громадянству за чисельну участь в з'їзді, з'ясувала працю жіноцтва по відділах СУМК, виховання молоді в садочках, школах, поширення мистецтва, культури та праці в користь церкви і народу. На організаційний фонд зібрано 164 дол. Слідувало моделювання 24 українських народніх і історичних строїв під доглядом М. Буряник і І. Вахна з Торонта за допомогою в різних ділянках — С. Стасюк, М. Російчук, М. Гошко й Чуйків. Пояснювали добр. Бублик і М. Савицька в двох мовах.

По вечері концерт молоді Брит. Колюмбії, церковний хор під управою Є. Єлиняк. За красномовство дістали нагороди, малі чаші: Л. Бідулка, Вернон й СУМКівка Грицюк з Волей. За драму „На перші гулі" молодь з Ванкуверу під управою пані Ревуцької, декорація Г. Смит і Л. Пелех, постановка В. Ревуцька, дієві особи: О. Літвінов, Х. Тхір, Д. Карпінська, Р. Шевчук, М. Ливак, Д. Кут, С. Пелех. Прекрасну велику чашу-трофей перемоги з табличками які вистарчать на багато років дістала Ванкуверська молодь, подібну чашу-трофей перемоги за красномовство дістала молодь з Вернону. Всі нагороди і чаші подарувала екзекутива. Прийнято відчитані резолюції.

На закінчення голова Л. Кут-Шевчук подякувала управам поодиноких відділів за велику поміч й кооперацію, всім тим, що причинилися чим небудь до праці, за поважні пожертви на перебудову музею, молоді, отцям і всім присутнім за звеличання дев'ятого З'їзду СУК у Ванкувері.

С. Троян, Григірчук, А. Бойчук — секретарки з'їзду

Люба Кут-Шевчук, голова пров. екзекутиви Союзу Українок у Б. К.

Люба Кут-Шевчук — голова Провінціяльної Екзекутиви Союзу Українок Канади на Британську Колюмбію, яка дістала признання з'їзду в 1974 році за колосальну працю у збірці близько 9 тисяч долярів, жертвенність, догляд перебудови приміщення для провінційного музею СУК на підставі її нарису за взірцевий порядок вистави експонатів та народного мистецтва під час з'їзду.

Вона була ініціяторкою поважних виставок, як праці артиста В. Курилика, українських народних і історичних строїв спроваджених з Торонта та багато інших. Брала участь в українському тижні на світовій виставі в Спокен, Вашінґтон в щоденній демонстрації українського куховарства. Дає денні і вечірні лекції практичного українського куховарства в школах міста Ванкуверу.

Була ініціяторкою й головою Комітету видання Куховарської Книжки "The Art of Cooking — Ukrainian Style" при відділі ім. Лесі Українки, з розпродажі книжок відділ передав чистого доходу Українській Православній Громаді понад 27 тисяч долярів на сплачення довгу нової Авдиторії. Через популярність і попит за книжкою, вийшло з друку 8-ме видання накладом 5,000 примірників, книжку можна набути за $4.00 від голови „Комітету Розпродажі" Mrs. Amelia Chucko, 5511 Moreland Dr., Burnaby, B. C. V5G 1Z7

Люба є членкою різних організацій та всеканадського Комітету відзначення 150-ліття визначення західних границь Канади й Петра Полетики, для доказу, що українці брали участь не лише в розбудові, але й визначенні границі. Це відзначення відбудеться в цьому 1975 році на підставі дослід-

СУМКівки з Вернон, які брали участь в контестах під час з'їзду у Ванкувері в жовтні 1974 року та одержали перші нагороди: зліва — Соня Кіндрачук за писання писанок, Лінда Бідулка — красномовство також провінціяльну чашу-трофей, голова Екзекутиви пані Люба Кут-Шевчук і Лінда Демко дістала першу нагороду за вишивання.

них праць д-ра М. Гуцуляка, „Українець співторець кордонів Канади й Аляски". Люба Кут-Шевчук тішиться повною кооперацією і піддержкою тих, що розуміють і оцінюють її працю в користь української справи.

Марія Богдан

РЕЗОЛЮЦІЇ УХВАЛЕНІ НА ПРОВІНЦІЙНІМ З'ЇЗДІ СУК

Ванкувер, Б. К., 12 жовтня 1974

1. Висловлюємо признання нашій Централі СУК і гордимося її успішною працею та оцінюємо наш провід.

2. З'їзд СУК закликає делегаток, щоб на слідуючий з'їзд мали подвійні писемні привіти і звіти для історичних рекордів.

3. Тому що українська мова є ключем до успішного українського життя в Канаді закликаємо наших громадян приділити належну увагу на виховання й усвідомлення наших дітей та молоді, бо від них і їхньої свідомости залежить наше майбутне.

4. З'їзд складає признання Провінційній Управі на чолі із пані Кут-Шевчук, за її колосальну працю у розбудові музею і за взірцевий подядок вистави експонатів.

5. Тому що канадійський уряд проголошує багатокультурність, З'їзд запрошує всіх членів української спільноти до праці в організуванні садочків, рідних шкіл, української мови для батьків на збереження нашої культури, церкви і ідентичности.

6. З'їзд закликає все українське жіноцтво щоб старанно попрацювати над збіркою архівів до провінційного Музею — себто зібрати книжки, брошури манускрипти, молитовники, церковні речі і рекорди Української Православної Церкви і товариств та знимки наших союзних організацій як рівнож інші цінні речі українського вишиття місцевого і проситься дарувати їх до музею Провінційної Екзекутиви, щоб більше збагатити музейну збірку.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Складаємо китицю нев'янучих квітів на свіжу могилу нашого приятеля, члена нашої церкви і мужа голови нашого відділу, бл. п. Василя Парчевського, який упокоївся 27 січня 1975 року, в його світлу пам'ять замість квітів складаємо $10.00 на журнал „Промінь". Дружині Катерині та родині висловлює сердечне співчуття.

Відділ Союзу Українок ім. Х. Кононенко,
Блей Лейк, Саск.
і члени церкви Св. Петра і Павла
Кридор, Саск.

— — — — —

У світлу пам'ять наших незабутніх сестер — бл. п. Анни Титенич, яка упокоїлась 17 лютого 1963 року у Ст. Кетерінс та бл. п. Марії Бочковської, яка упокоїлась 8 липня 1969 року у Вінніпегу, які упродовж свого життя багато потрудились для Союзу Українок Канади і лишили тут у нас багато добрих діл та були загально шановані своїми і чужими — в їх світлу пам'ять складаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Юлія і Стефан Онишко,
Реджайна, Саск.

— — — — —

У десяту річницю смерти юного Мирона Вацика, який згинув у трагічнім випадку при праці в травні 1965 року, а також його батька, д-ра Івана Вацика, який упокоївся 31 серпня 1965 року у Тандер Бей, Онт. в їх світлу пам'ять родина Дутчаків з Ошави складає $5.00 на журнал „Промінь".

Анна Дутчак, Ошава, Онт.

— — — — —

Складаю нев'янучі вінки у пам'ять моїх незабутніх — дорогого мужа, бл. п. Миколи Іванчука, який упокоївся 25 лютого 1957 року і нашого свата Михайла Шпака, який упокоївся 3 лютого 1975 року у Норт Бетлфорд шпиталі в їх світлу пам'ять складаю $10.00 на „Промінь".

Марія Іванчук, Норт Бетлфорд, Саск.

— — — — —

На свіжу могилу моєї дорогої приятельки ще з рідних сторін на Буковині і тут у Канаді, незабутньої добр. бл. п. Марії Маґас, яка упокоїлась в госпиталі в Торонті, складаю китицю найрідніших квітів і в її світлу пам'ять засилаю $10.00 на „Промінь". Спи, дорога Подруго і хай канадійська земля буде тобі легкою, як рідна.

Сумуюча Анна Москалик, Вінніпег

У річницю смерти наших дорогих і незабутніх родичів, бл. п. Марії Фербей і бл. п. Дмитра Фербея, які упокоїлись вкоротці одно від одного в квітні 1961 року в Едмонтоні, в їх світлу пам'ять складаємо замість китиці квітів $10.00 на журнал „Промінь".

Наталка Мельничук і Леся Івасюк, Едмонтон

— — — — —

У роковини смерти нашого дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Федора Гавриша, який упокоївся 6 березня 1970 року в Торонті, в його світлу пам'ять замість квітів на могилу засилаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Ольга Гавриш, дочки Надя, Оля і Віра, зяті і внук, Скарборо, Онт.

— — — — —

У світлу пам'ять нашого члена, бл. п. Луки Іванчука, який упокоївся 29 грудня 1974 року, замість квітів складаємо $15.00 на журнал „Промінь"

Громада Української Греко-Православної Церкви
у Витков, Саск.

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу мого приятеля, бл. п. Ґеоргія Ґоряка, який упокоївся 13 лютого 1975 року у Вінніпегу, у його світлу пам'ять складаю $10.00 на фонд журнала „Промінь".

Домна Библів, Форт Френсис, Онт.

— — — — —

На свіжу могилу бл. п. добр. Галини Костюк, яка так вчасно відійшла від родини, у її світлу пам'ять замість квітів посилаю $10.00 на „Промінь". Отцю О. Костюкові і родині висловлюю сердечні співчуття.

В. Турченюк з родиною, Монтреал

— — — — —

У світлу пам'ять моєї тіточної сестри бл. п. Ольги Длуґопольської, яка упокоїлась 2 листопада 1974 року в Ланглей, Б. К., складаю на журнал „Промінь" $20.00.

Іван і Олена Урбан, Едмонтон

— — — — —

Членкині нашого відділу ім. Лесі Українки у Ванкувері складають нев'янучий вінок на свіжу могилу нашої членкині, бл. п. Анни Тарновецької, яка по довгій недузі відійшла у вічність 10 лютого 1975 року. В її світлу пам'ять замість квітів засилаємо $5.00 на журнал „Промінь".

Л. Митрук — голова **П. Клюкевич** — рефер.

У світлу пам'ять нашої дорогої мами, бл. п. Марії Парковської в Етелберт, Ман., яка упокоїлась 4 березня 1950 року, кладемо китицю квітів на її могилу і засилаємо $20.00 на журнал „Промінь". Спочивай з Богом, незабутня наша мамо, тихим сном.

Дочки: Анна, Софія, Петруня Коновальчук,
Савеля, Микола, Розалія Хрищай
і онука Джені Басараб.
Петруня Коновальчук, Сорей, Б. К.

— — — — —

З невимовним жалем ми довідалися, що добр. Г. Костюк після тяжкої хвороби упокоїлася в Бозі. Щиросердечне співчуття у тяжкому горі висловлюємо отцеві Костюкові з діточками і складаємо на нев'янучий вінок в пам'ять пок. добр. Г. Костюк $10.00 на журнал „Промінь". Нехай канадська земля буде їй легкою, а пам'ять про неї буде поміж нас назавжди.

За управу відділу:
Д. Гетьманчук, голова Ю. Головата, кореспонд. секр.

— — — — —

Управа Манітобської Філії Мистецтва і Музею Союзу Українок Канади висловлює глибоке співчуття членці пані Вікторії Ґоряк з приводу смерти її мужа бл. п. Ґеоргія Ґоряка — в його пам'ять складає $10.00 на журнал „Промінь".

За Управу Філії
Ангелина Павлик, голова

— — — — —

У першу річницю смерти мого дорогого мужа, батька і дідуня, бл. п. Івана Бабчука, який упокоївся 8 квітня 1974 року в його світлу пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь". Спочивай з Богом наш любий Батьку!

Дружина Катерина Бабчук,
дочка Марія, сини Йосиф і Мілько, Гефорд

— — — — —

Замість китиці троянд на могили моїх дорогих родичів — батька, бл. п. Григорія Пясецького, який відійшов у вічність 15 березня 1965 року і мами, бл. п. Олександри Пясецької, яка відійшла у вічність 3 березня 1971 року в їх світлу пам'ять засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дочка Ольга Юсипчук, Едмонтон

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Николи Трояна, який упокоївся 15 лютого 1975 року в Чиливек, Б. К. в його світлу пам'ять засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

Анна і Стефан Журавецькі, Де Па, Ман.

— — — — —

У другу річницю смерти моєї дорогої дружини бл. п. Теклі Жук, яка упокоїлась 15 серпня 1973 року в Ґронлід, Саск. у її світлу пам'ять складаю замість нев'янучого вінка $5.00 на журнал „Промінь", якого моя покійна дружина високо цінила. Вічна їй пам'ять.

Муж Касіян Жук і діти, Ґронлід

— — — — —

Складаю нев'янучі вінки у світлу пам'ять моїх дорогих і незабутніх: брата, бл. п. Дмитра Остаповича, який упокоївся 23 грудня 1971 року в Шіго, Саск. і сестрінка бл. п. Василя Стадника, який упокоївся 18 грудня 1974 року в їх світлу пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Василина Хриптул, Вернон, Б. К.

У п'ятницю 28 лютого ц. р. сповнилося 30 років від упокоєння мойого дорогого мужа і батька, Івана Романюка в Ендрю, Алберта. При цьому молитовному спогаді прошу прийняти $10.00 на пресовий фонд „Променя".

Їлена Романюк, Едмонтон, Алберта

— — — — —

У світлу пам'ять мого незабутнього дорогого мужа, бл. п. Константина Копачівського, який упокоївся 27 листопада 1970 року в Мелфорт, Саск. складаю на нев'янучий вінок $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Анна Копачівська і родина,
Мелфорт, Саск.

Ще одна свіжа могила

Дня 6 лютого 1975 року у Вінніпеґу несподівано покинула цей світ одна із заслужених українських громадянок бл. п. Євгенія Ситник.

Відійшла вона як одна з провідних членкинь жіночої організації ОУК, бувша голова Центральної Управи цієї ж організації, бувша довголітня учителька рідних шкіл, організаторка, бувша голова Комітету Українок Канади, учасниця багатьох з'їздів, конґресів, громадська діячка широкого світогляду — нагороджена Шевченківською Медалею за свої громадські послуги.

Залишила Євгенія в жалобі свого чоловіка Степана Ситника, дочку Орисю з родиною, багато друзів і однодумців. Жила вона великою любов'ю до України, до свого народу, переживала глибоко її трагічні події і праця до прекрасної рідної землі вела її дорогами праці і посвяти для свого народу.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ П-ВА МИХАЙЛА І ОЛЕНИ КОВАЛІВ

(Келґарі, Алта.)

В суботу, 23-го листопада 1974 р., заходами близьких друзів і знайомих, почалося святкування ювілею Молебнем в місцевій УГПЦеркві Св. Володимира, який відслужили настоятель о. митрат Михайло Фик і гість з Вінніпеґу архипресвітер д-р С. В. Савчук.

Після Молебня господар свята п. Дмитро Кобильник привітав в парафіяльній залі ювілятів і посадив на почесне місце. Після вечері господар представив присутніх за головним столом, а потім слідували привіти.

Від Союзу Українок Канади, відділ О. Басарабової в Келґарі, вітала ювілятів пані А. Дутчак, від ТУС — голова п. В. Світик, від громади Св. Володимира — голова п. В. Зип, настоятель о. митрат М. Фик, а головним промовцем був наш „амбасадор" УГПЦеркви в Канаді о. д-р С. В. Савчук, який особисто знає п-во Ковалів від 1929 р.

На закінчення п. Юрій Романюк, брат пані Коваль, подякував всім, що так гарно вшанували його сестру і швагра в день 50-ліття подружжя.

Після привітів і промов пані А. Ткачук вручила подарунок від всіх присутніх. Також від вівтарних хлопців вручив подарунок Артур Бойків і сказав, що всі хлопці дякують п. Ковалеві за те, що він має багато терпеливости їх доглядати, а Лорі Голюк вручила пані Коваль китицю червоних рож.

П-во Ковалі одержали також привіти і грамоти від найвищих державних і провінційних достойників та від Консисторії УГПЦеркви в Канаді і ін.

П-во Ковалі колись фармерували в Саскачевані, а по Другій світовій війні виїхали до Бр. Колюмбії недалеко міста Вернон, де прожили сім і пів років, тепер проживають в Келґарі понад 20 років і від приїзду до Келґарі є членами УГП Церкви Св. Володимира. Пан Коваль є членом ТУС, в церкві є старшим братом, а пані Коваль є дуже активною членкинею Союзу Українок Канади в Келґарі.

Олена і Михайло Ковалі

П-во Ковалі впродовж свого життя склали поважні жертви на наші народні інституції, церкву, пресу та інші добродійні організації. Пані Олена Коваль ніколи не оминула нагоди, щоб не причинитись пожертвою на журнал „Промінь" і крім багатьох пожертв, що надруковані в 6 ч. „Українського Голосу" є пожертва з нагоди їхнього ювілею $50.00 на журнал „Промінь".

ПЕРЕДРІЗДВЯНИЙ ВЕЧІРОК

(Гамільтон, Онт.)

У вівторок 17 грудня 1974 року, в „Сіті Мотор Готел" управа відділу Союзу Українок ім. Лесі Українки влаштувала для свого членства Передріздвяний вечірок для обміни подарунків та розваги.

Після смачної вечері, яку напочатку благословив Впреп. митрат В. Федак, почалася цікава програма, якою вміло проводила пані Марія Пасека. Першим промовцем була пані Євгенія Гребеник, голова місцевого відділу Союзу Українок. Вона надзвичайно цікаво розказала, як святкували Свят-Вечір на Лемківщині в домі її батьків. Другою бесідницею була пані Анна Токарик, широко відома громадянка в цілій Канаді, яка своє слово підсилювала читанням уривку про Свят-Вечір в Канаді з епічного твору „Сини Землі" письменника Іллі Кириляка. Вона прекрасно змалювала картину віруючих піонерів, що помимо невідрадних умов життя на землі нового поселення, силою своєї віри і традицій, стали наріжним каменем релігійного і громадського життя в Канаді.

Отець митрат В. Федак у своєму слові дав велике признання місцевому жіноцтву зорганізованому в Союзі Українок Канади за великий вклад праці на полі релігійному і національному та високо оцінив Союз Українок Канади як крайову жіночу організацію, що по цілій Канаді причинилася до великого росту релігійного і культурного життя.

Пані Галина Олексюк продеклямувала вірш, а після того промовляли: п. Мирослав Клим, голова соборної громади та п. Михайло Серватюк, який багато допомагає жіноцтву в їхній фінансовій справі.

Після промов відбувся обмін подарунками та переведено збірку на „Промінь", яка принесла 83 доляри.

Після кількох колядок закінчилася офіційна програма.

Дуже мило було спостерігати як старші і молодші жінки єднались в любові і свідомости своїх обов'язків до своєї організації і свого журналу „Промінь".

Добродійка П. Федак

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ П-ВА МИХАЙЛА Й АННИ ОХІТВІВ
(ВАТСОН, САСК.)

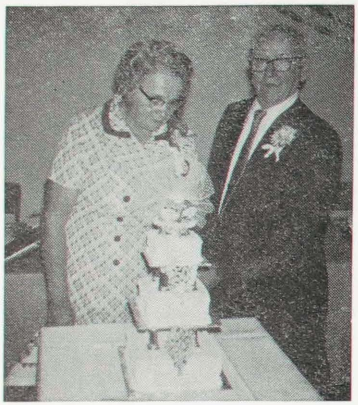

Анна і Михайло Охітви

В суботу 17 серпня 1974 року, приятелі, сусіди і члени української православної громади у Вимер, родина близька і дальша, діти та внуки вшанували Анну і Михайла Охітвів з нагоди 50-ліття їх подружнього життя.

О годині четвертій по полудні о. Гупка відправив у церкві Св. Вознесення молебень за здоров'я ювілят. По цім ювілейне прийняття-вечеря відбулася в Сивик Сентер у Ватсоні.

Програму перепроваджував п. Богдан Кудрик. Стіл з багатою вечерою поблагословив о. Гупка, а по вечері родина і приятелі складали ювілятам гратуляції та побажання. Промовляли: п. Богдан Кудрик, о. Гупка, п. Ів. Хом'якевич і імені громади у Вимер, пані Ольга Зніжевська вітала ювілят в імені містечка Ватсону, п. Павло Бокшован і Тарас Никіфорук вручили від присутніх гостей ювілейний подарунок.

Михайло Охітва народився 1901 року в околиці Мікадо, Саск., Анна — його дружина з дому Роляк народилася в околиці Донвел 1905 року. В тих околицях вони й виростали і там подружилися. Вінчав молодих о. Петро Мельничук у Канорі 19 лютого 1925 року. 1928 року подружжя поселилось на фармі в околиці Вимер, де господарили аж до 1948 року, коли ти їхні сини перебрали від них господарку.

Обидвоє п-во Охітви цікавились громадським життям, були членами церковної громади у Вимері від часу приїзду туди то є 1928 року. Пані Анна Охітва, членкиня жіночого товариства від 1931 року і працює активно досі.

Цю взірцеву родину благословив Бог трьома дітьми — одна дочка, два сини, а тепер у них ще й дев'ятеро унуків та один правнук.

З нагоди свого золотого ювілею п-во Охітви склали $25.00 на журнал „Промінь", обидвоє вони читають його і передплачують від самих початків. $10.00 склали на Музей Союзу Українок а $20.00 на Інститут П. Могили в Саскатуні. **Приятель**

ДІЯМАНТОВИЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ П-ВА ІВАНА Й АНАСТАСІЇ ЛАНДЯКІВ
(ТАНДЕР БЕЙ, ОНТ.)

Субота 26 жовтня 1974 року залишиться назавжди приємним спомином для панства Ландяків.

У цей день заходом дітей, сина Петра і невістки Франки та рештою родини і численних приятелів відзначено 60-літній Ювілей подружнього життя Івана й Анастасії Ландяків. Ювілейний бенкет відбувся у залі Просвіти 610 Сімпсон стріт. Господарем бенкетної програми був Зен Федорі. Він привітав Ювілятів та усіх гостей за головним столом, — попросив священика поблагословити страви. Такі родинні святкування обмежуються: бенкетом, привітаннями ювілятів і дарунками.

По прочитанні численних телеграм почались привіти і промови. Всі промовці високо оцінювали заслуги ювілятів, як свідомих українців та добрих вірних нашої Святої Української Православної Церкви, та членів — фундаторів Колегії Св. Андрея. Зі словом подяки виступив син Петро і щиро дякував всім за присутність і поміч у влаштованні такого величного ювілею.

Із нагоди родинного свята шановні ювіляти Іван і Анастасія зложили на пресовий фонд, своєї улюбленої преси, якої вони є довголітніми читачами, а саме „Український Голос" — $10.00, „Вісник" — $10.00, „Промінь" — $10.00.

Хай Господь Милосердний кріпить Ювілятів — Івана і Анастасію добрим здоров'ям, душевним спокоєм і радістю, щоб вони могли прожити спільно ще багато років.

На многії літа!

Один із присутніх

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ МИХАЙЛА І АНАСТАСІЇ БІЛИХ
(СКАРБОРО, ОНТ.)

Старанням дітей і приятелів п-ва Білих відбулося прийняття з нагоди 50-ліття їхнього подружнього життя. 16-го листопада 1974 р. о год. 6.30 ввечорі в церкві св. Анни о. прот. Критюк відправив молебень і привітав ювілятів. В дверях вітав своїх родичів хлібом і сіллю син Володимир. За головний стіл засіли, крім ювілятів, Н. Сухобокий — дружба, пані Гасюк — дружка, брат пані Білої — Василь з дружиною, п-во Гаси з Детройту, о. Критюк і В. Григоряк — господар вечора. Отець Критюк провів молитву, господар підніс тост за здоров'я ювілятів і відспівано многоліття.

Обоє ювіляти народилися в селі Стриганці, Івано-Франківська обл. Там вони і поженились в листопаді 1924 р. До Канади п. Білий приїхав 1927 р., рік пізніше спровадив дружину і маленького синка Володимира. В Канаді родина п-ва Білих збагатилась двома синами Василем і Мирославом, пізніше трьома невістками і семеро внуків. До української православної церкви ця родина почала ходити 1935 року, рік пізніше оба їхні сини були хрещені в церкві Св. Володимира в Торонті. В члени до цієї громади п. Білий записався 1937 р. і вже 1943, 1944 і 1945 року був вибраний головою цієї церкви.

Вітав своїх родичів від дітей син Володимир, а від внуків внук Елан. Привіт і побажання зложили ювілятам п. Сухобокий, пані Гасюк, п. Н.

Грабовський, сват п. М. Стахів, п. В. Петришин від громади св. Анни говорив про діяльність п. Білого на церковному полі, спеціяльно в церковній громаді св. Анни.

Телеграфічні привіти надіслали державні, провінційні і міські достойники.

Ювіляти подякували дітям і гостям за улаштування їх родинного свята. Кінцевим словом і молитвою закінчив о. Критюк ювілейну вечірку п-ва Білих.

З нагоди свого ювілею п-во Білі зложили жертву на Інститут Св. Володимира — 150 дол., на парафію Св. Анни в Скарборо — 50 дол. і 60 дол. на пресу, 20 дол. на „Український Голос", 16 дол. на „Вісник" і 16 дол. на „Промінь".

В. Григоряк

З ГОСТИН НА ДОБРУ ЦІЛЬ

(БРЕНТФОРД, ОНТ.)

У нас увійшло вже у звичай відвідувати старших заслужених членкинь, членів, а також наших приятелів з нагоди дня уродин та в часі слабостей — хворих.

Отже в день Св. Миколая в грудні 1974 р. ми членкині і приятелі склали візиту нашому заслуженому провідному членові п. Миколі Іванцеві. Обидвоє п-во Микола і пані Марія Іванець є постійно активними в наших світських і церковних організаціях. Привітали ми п. Миколу з св. Миколаєм, а вони обидвоє нас гарно погостили та на журнал „Промінь" склали пожертву в сумі $5.00.

— — —

21 січня 1975 р. ми загосили гуртом до нашої заслуженої членкині з нагоди дня її уродин пані Марії Яковець. Привітавши іменницю, склавши їй побажання та по проведенім веселім вечірку, на відході пані Яковець дала $5.00 на потреби нашого відділу а $5.00 на прес. фонд „Променя".

— — —

Дня 15 січня нас п'ятьох членкинь загостили до дому нашого приятеля п. К. Грицишина та привітали його з днем уродин. П-во Грицишини нас сердечно прийняли, погостили і на прес. фонд журнала „Промінь" склали $5.00.

Пані Анеля Немировська, щира членкиня нашого відділу ім. Лесі Українки запросила нас до свого дому 24 січня у гостину.

По смачній вечері та веселій гутірці, на відході згадали про наш журнал „Промінь", а було нас 16 осіб і за згодою господині всі зібрані $16.00 призначено на прес. фонд журнала „Промінь".

А. Перожак, референтка

ЮВІЛЕЙ 45-ЛІТТЯ ПОДРУЖЖЯ ВАСИЛЯ Й ЄВГЕНІЇ БАРАБАШ

День 31 травня 1974 р. був радісним і незабутнім у житті Василя й Євгенії Барабаш. Їхні приятелі й знайомі влаштували їм ювілей з нагоди 45-ліття подружжя. Вечірок відбувся в парафіяльній залі при церкві св. Петра й Павла. Господар п. Бойко привітав ювілят, а господиня п. Ворончак вручила корсаж. Ювілят разом з дружбами п-вом Метран засіли до вечері, а п. Ворончак, голова ювіл. комітету провів молитву, та вручив дарунок враз із побажаннями всього найкращого в майбутньому. Гості співали „Многая літа".

Дружба п. Метран коротко розказав про життя і працю ювілят, які ввесь свій вік були активними й працювали в громаді й при церкві, та були жертвенними членами Української Православної Церкви.

Присутні зложили 48.00 дол., які розділено на пресовий фонд. На „Вісник" 24.00 дол., а 24.00 дол. на „Промінь".

Після смачної вечері присутні весело забавлялися.

Приятель

ВЕЧІР ДЛЯ СТУДЕНТІВ

(ОШАВА, ОНТ.)

Відділ Союзу Українок ім. Г. Барвінок улаштував 27 жовтня 1974 р. річний обід в честь наших студентів вищих шкіл.

Комітет, що очолював цю імпрезу складався з таких осіб: голова відділу Оля Горегляд, Марія Григоренко, добр. Олена Славченко, Надя Стец, Леся Міносора і голова комітету Оля Куць.

Після Богослуження в православній Церкві Св. Івана, студенти, родичі і гості зійшли до залі на старанно приготовлений обід і програму. Молитву перед обідом провів о. Т. Славченко, предсідниця піднесла тост до студентів. Голова відділу вручила грошеві нагороди студентам, які вчащали на літні українські курси: Катрусі Грицак, студентці Літніх Курсів у Колегії Св. Андрея, Борисові Стец і Петрові Янчевському — студентам Курсів Інституту Св. Володимира в Торонті. Подяку в імені студентів склала Леся Антонович.

По цім слідувала цікава панельна дискусія на тему „Подорож творчого життя". Модератор — пані Оля Куць, яка відкрила дискусію вступним словом.

„Кожна молода людина, що бажає найкращого в житті мусить створити візію, якою вона хоче бачити себе в майбутньому, по цім плянувати та стреміти до мети. Початки мудрости лежать у зацікавленні людини. Сьогоднішній збір нашої студіюючої молоді застановиться над питанням — що таке конструктивне творче життя. Щоб знати і розуміти сучасне, треба знати минуле та зробити порівняння. Щоб скористати з сьогоднішнього часу, українське студентство має усвідомити собі той факт, що ми були, є і будемо горді зі своєї культури. Перед нами питання — чи ми задоволили наших піонерів, чи оправдали їх візію майбутности в Канаді?"

Учасники панелісти це були активні наші студенти — Олександер Сосна — покінчив правничі студії у Квінс університеті, практикуючий адвокат у Торонті, Данило Садовий, докінчує студії і працю над докторською десертацією, його дружина Сандра Бабій-Садова — фармацевт — обоє з університету у Торонті і Дарія Куць, студентка Торонтонського університету. В її відсутности фрагменти доповіді прочитала мати пані О. Куць.

„Початки поселення українців у Канаді сягають від 1900 р. Це були головно селяни із своєрідною культурою і довголітніми традиціями та звичаями, примінивши їх до способу життя у країні свого поселення до четвертого і п'ятого покоління. Ця своєрідна культура була застосована ними у формі соціяльних відносин, архітектурі, як будова церков, а навіть піонерських хатин-ліплянок, у релігійних і родинних ритуалах, традиційних святкуваннях, у ручних виробах, килимарстві, вишивці.

В перших початках головною потребою була церква, школа для дітей, відтак постають аматорські театральні гуртки, представлення у новозбудованих Народніх Домах, бібліотеки, зорганізовані церковні і світські хори. Але погляньмо, яку еволюцію все це пройшло — сьогодні по цілій Канаді у нас є вишколені першорядні хори, як „Десна", „Прометей" та інші, професійні диригенти. Українські народні танки початі Василем Авраменком 1920 року перетворились ув ансамблі, інші захопились хореографічним творчим мистецтвом, балетом. Театральне мистецтво спромоглося на ряд клясичних вистав а навіть і опери. Образотворче мистецтво дало ряд видатних художників-малярів, появилось поважне число літературних творів, постала письменницька організація, потворились літературні клюби, з'явилась фільмова продукція й інше".

У своїм дальшім слові авторка проходить всі етапи розквіту і розвитку громадського життя до наших часів.

Наступним доповідачем був студент Данило Садовий, який говорив про великі зміни в суспільнім житті, а зокрема в настроях серед молоді. У своїй обширній доповіді п. Садовий підкреслив, що вся культура даного народу, базується на мові, — як науковий так мистецький світ — література, музика, образотворче мистецтва, театральне мистецтво і все інше. По його думці уряд правильно зробив, що проголосив Канаду многокультурною країною і цю програму піддержує фінансово. „Коли я вступив до університету — говорив п. Садовий — то головною ціллю було те, щоб мати добру позицію і заробляти більше грошей. Сьогодні це поняття є пережитком, що ціль науки є далеко шляхотніша тепер — наука на те, щоб служити людству, зробити світ кращим як він тепер є.

Коротшу і цікаву доповідь виголосила пані Садова. Вона повернула свій погляд на жінку та її ролю в сучаснім суспільстві. Вона вірить, що кожна молода дівчина повинна здобути вищу освіту, помимо того, що вона не збирається робити кар'єри в якійсь професії, а вірить, що дім і родина тепер більше як коли потребує освіченої жінки і матері, от хоч би й те, що до неї підростаючі діти будуть звертатись з питаннями, одначе є на це багато інших поважних причин. „По моїй думці, — сказала пані Садова, що нашою головною ціллю є збереження своєї національної культури та своєї ідентичности, а матеріяльний добробут повинен бути на другому місці".

Присутні на залі з публіки мали нагоду ставити панелістам питання, між якими, пані Олена Рачіцька, медична сестра в Ошавському госпіталі поставила питання, що як самі панелісти вірять в українську культуру, в збереження своєї ідентичности, то чому ця панель у своїм власнім середовищі відбувається в англійській мові? „Щоб не асимілюватися між іншими народами, ми повинні вживати нашу рідну мову не лише вдома, а саме на таких як це зібраннях і таким способом зберігати свою ідентичність".

Відповів на питання п. Садовий, а зокрема на мовне питання, яким запевняв, що хоч молодь, а особливо студентська говорить англійською мовою, бо знаходиться в англомовнім середовищі, та навів кілька прикладів, які дають запоруку на закріплення української мови серед молодшого покоління в Канаді.

Пані Надя Стець склала подяку панелістам і вручила їм на пам'ятку маленькі подаруночки. Від церковної громади вітав студентів п. І. Куней і від сестрицтва пані А. Стезик.

На закінчення програми слово до студентів виголосила пані Марія Григоренко, де між іншим сказала таке: „...маю приємність вітати вас на цьому студентському обіді, влаштованому відділом Союзу Українок ім. Г. Барвінок". Ми раді бачити нашу православну молодь, яка вчиться, щоб набути знання і науку. Наша ціль у цім обіді є, щоб заохотити вас усіх студентів продовжувати навчання в школі та щоб ви зберігали свою православну віру, свою українську мову та українську культуру і традиції"...

Слово подяки пані Олі Куць панелістам, студентам і присутнім гостям закінчувало програму студентського вечора.

Наталя Давдс, прес. референтка

ВІДВІДИНИ В ШПИТАЛІ

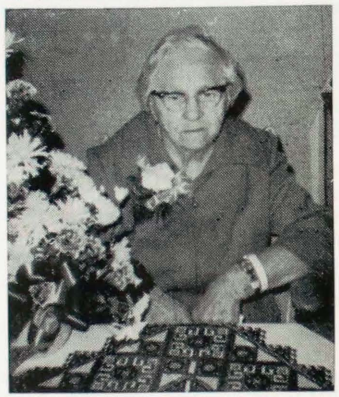

Сидить, спрацьована, похилена, сумна в кріслі на колісцятах в шпиталі. Це пані Павліна Мицак. Це та, що все з запалом працювала і в своїм домі, і в церкві, і в жіночому товаристві. Така активна, бадьора, ніщо для неї не було страшне, все подолала і кожному помічну руку подала, а своїми порадами втихомирила не одну неспокійну душу. Тому то про неї не забули її приятельки, і ті, що з нею працювали в товаристві і діти, та внуки в день її 85 літ народження відвідали в шпиталі 15 лютого 1975 р.

П-во Митро і Павліна Мицаки є членами Церковної Громади Св. Архистратига Михаїла в Едмонтоні. Вони виховали троє дітей. Пані Мицак є одною з тих активних членок, що все належала до Союзу Українок. Бо як вона все згадує: „Цей дух народньої праці і жіночого руху всилила в нас ще на Україні в місті Дрогобичі та Болехові і започаткувала Союз Українок в Галичині Наталя Кобринська". Там пані Мицак народилася і ходила до школи. Вона ще в Україні належала до церковного хору та до

молодечої організації, яку організувала Наталя Кобринська.

Отож приїхавши до Канади 1933 року в околицю Ґлендон, Алта., надхнена тим свіжим українським духом на рідній землі, вона відчула, що тут на вільній землі канадійській можна багато зробити для Українського народу і відразу кинулися обидвоє з чоловіком до громадської праці, до будови церкви, в якій пан Мицак довгі роки був головою. Пані Мицак займалася зорганізуванням жінок, рідною школою та співом.

Коли вже стіл в шпиталі був застелений українським обрусом, на якім були розложені свічки, торт і живі квіти, муж пані Мицак привіз її в кріслі в кімнату, де вже всі чекали. Тут тепло привітала її голова відділу ім. Княгині Ольги, Анна Звоздецька. Сльози всім котилися, бо всі відчували, що для пані Мицак не легко в тому кріслі, вона хотіла б швиденько підійти, привітатися з усіма, а тут здоров'я не дозволяє.

Жінки подали чай, поговорили, розвеселили пані Мицак, заспівали „Многії літа", а внучка брала знимки зі своєї бабусі та щиро цілувала. Пані Мицак з чуттям щиро дякувала, що про неї не забули. На закінчення пан Мицак також висловив свою глибоку вдячність, що в цей день так розвеселили його дружину та що такі приємні сходини ми повинні справляти всім нашим старшим членкам, бо це їх тримає на дусі та пригадує їм, що ми їх шануємо за їх пророблену працю.

Панство Мицаки знані жертводавці на українські цілі, вони і сьогодні з цієї нагоди склали різні грошеві пожертви: $25.00 на будову іконостасу в Церкві св. Михаїла, $25.00 на „Промінь", $10.00 на „Вісник" і $10.00 на „Український Голос".

Щире їм спасибіг за їх жертвенність. Хай Господь обдарує їх обидвох здоров'ям та надіями на краще.

Докія Воронюк, референтка

ТІ, ЩО ВІД НАС ВІДІЙШЛИ

БЛ. П. ТЕКЛЯ БОРУХ
(МОНТРЕАЛ, КВЕ.)

Дня 20 січня 1975 року упокоїлась в Бозі на 67 році свого трудолюбивого життя членкиня відділу Союзу Українок ім. Доньки України, в Монтреалі, мама і бабуня, бл. п. Текля Борух. Першу панахиду у похороннім заведенні Делер відправив о. Куташ у вівторок вечером 21 січня, наступного вечора 22 січня панахиду відправив о. д-р Володимир Слюзар, а похоронна Літургія була відправлена в Соборі Св. Софії 23 січня при участі обидвох вище згаданих священиків. Прощальне слово над домовиною в Соборі виголосив о. д-р Володимир Слюзар, п. О. Кипібида сповняв обов'язок дяка.

Після похорону на цвинтарі, відбувся в залі Собору післяпохоронний обід, що його приготовили пані: Ніна Черіба, а помагали А. Прокопюк, Н. Романишин, О. Пасека, Т. Ґалт. По обіді були ще прощальні промови: від відділу Доньки України пані А. Прокопюк склала співчуття родині покійної Теклі, прощальне слово виголосив ще о. Куташ а також склав подяку учасникам похорону і імені родини. Проведено було збірку на „невʼянучий вінок" з чого $25.00 призначено на прес. фонд журнала „Промінь".

Похороном занялись дочка Леся і зять д-р Олександер Мацько, які приїхали з дітьми з Торонта. На похорон прибула також рідна сестра покійної Настуня Чупяк з Ніягара Фалс та кузинка Марія Токер з Торонта.

Текля народилась 25 липня 1907 року в родині Гуменних, в селі Серединки, повіт Тернопіль, в Україні. До Канади приїхала 2 березня 1927 року і незадовго вийшла заміж за Стефана Боруха, який упокоївся в жовтні 1973 року. Важко переживала Текля втрату свого доброго мужа й остаточно відійшла до нього. В Монтреалі належала до відділу Доньки України. Були вони обидвоє через довгі роки членами Собору Св. Софії. Текля Борух була тихої вдачі, добра дружина, мама і бабуня, яка втішалася своїми внуками.

Залишила покійна у великому смутку дочку Лесю, зятя Олександра і три внучки, сестру Н. Чуняк в Ніягара Фалс, дві сестри і двох братів в Україні, ближчу та дальшу родину, краянів та знайомих. Похоронена на українській секції Мавнт Рояль цвинтарі поруч свого чоловіка.

Спи спокійно дорога приятелько і хай канадійська земля буде тобі легкою. Вічна тобі пам'ять!

Краянка

БЛ. П. КАТЕРИНА ЛАЦИК
(Віндзор, Онт.)

Дня 2 серпня 1974 року у Ричмонд Нирсінґ Говм в Емерсбург, Онт. упокоїлась на 73 році життя бл. п. Катерина Лацик.

Катерина народилась в Україні в с. Борщевичі, повіт Перемишль в родині Івана і Анни Неофітів. В родині було дев'ятеро дітей і з них четверо виїхало до Канади — брати: Михайло (вже покійний), Левко у Вікторія, Б. К. і Йосиф у Китченер, Онт. В Україні залишила Катерина сестру — Фрозину і трьох братів.

Катерина вийшла заміж 16 жовтня 1926 року за Михайла Лацика. Ще в Україні брали вони активну участь в організації „Просвіта", належали обидвоє до хору та церкви. До Канади приїхали 20 липня 1929 року, зупинились у Галіфаксі а відтак з маленьким шостирічним сином поїхали до брата Андрія до Ґренд Вю у Манітобі.

Через 13 років Лацики жили у Ґренд Вю, мали свою хатину, належали до української православної Церкви, яка побудувалася за їх часу. Там і народилась їм дочка Савеля. Беручи участь в громадському житті при церкві обоє Лацики мали нагоду пізнати багато людей та й придбали собі багато приятелів.

Їхні перші роки в Канаді були тяжкі, була депресія, не було робіт ані грошей і Михайло Лацик 1942 року приїхав до Виндзору. Це вже був воєнний час і внедовзі дістав роботу в компанії Форда та спровадив свою родину. Коли вже дещо придбали, то купили собі землю та побудували хату.

Коли Катерина прибула до Виндзору та не гаючись при першій нагоді вписалася до відділу Союзу Українок та „Просвіти", де вона належала цілий час за свого життя. Катерина завжди брала активну участь у діяльності в відділі, займала різні позиції в заряді і в комітетах, помагала в кухні, належала до хору, ходила колядувати на церкву. Відділ Союзу Українок ім. Л. Українки нагородив її почесним членством, грамотою за 25 років праці, а вже в останніх кількох роках не могла помагати то давала жертви на громадські справи.

За життя Катерини будувалася у Виндзорі одна церква, а пізніше друга, отже тут багато праці, в якій вона завжди помагала.

Через 8 років Михайло Лацик працював у Торонті. Перших чотири роки Михайло жив у Торонті самий, а Катерина жила при дочці Савелі і зятем Євгеном Римаром та їх двома дочками. Син Микола жив з дружиною і трьома дітьми у Торонті.

Проживаючи 4 роки в Торонті Катерина належала до церкви і до відділу Союзу Українок Кн. Ольги. 1965 року обидвоє Лацики повернулись до Виндзору, де Михайло дістав іншу працю.

Коли Катерина захворіла, Михайло по трьох роках праці залишив роботу, щоб міг доглядати дружину, а коли прийшов час, що Катерина потребувала постійного лікарського догляду, її перевезли до Нирсінґ Говм.

Похоронні відправи відслужено в суботу 3 і неділю 4 серпня, а в понеділок Св. Літургія в Соборі Св. Володимира — служив наст. о. В. Метулинський в супроводі хору, яким керував Євген Цюра.

Після похорону відбувся поминальний обід в катедральній залі. Господарем був зять Євген Римар. Від громади промовляв п. В. Вахна, від відділу Союзу Українок голова В. Костинюк. Про покійну Катерину говорив о. Метулинський, брат Левко, а подяку склав син Микола всім тим, які причинились до похоронних традицій його мами.

З пошани до бл. п. Катерини присутні склали такі пожертви: по $10.00 п-во П. Паланиця з Детройту, пані Анна Кравець і діти — Тед і Оля Хмара — Виндзор, Михайло Максим — Торонто, пані Т. Савчин — Торонто; по $5.00 склали — п-во В. Вахни — Виндзор, Петро Годяк і родина — Сомерсет Сіті, Микола Годяк і родина — Катедж Ґров, Мінн. і п-во С. Аніцькі — Торонто.

Муж пок. Катерини доложив і з того вислано по $30.00 на кожну газету „Український Голос", „Вісник" і „Промінь" та $10.00 на оплату кліше.

Хай милосердний Господь потішить родину по втраті дружини, матері і бабуні та нагородить Своєю ласкою душу покійної Катерини.

І. Р.

БЛ. П. САБІНА СТРУЧИНСЬКА
(Кенора, Онт.)

Дня 21 січня 1975 року в Кенорі, Онт. в шпиталі Лейк оф де Вуд упокоїлась в Бозі на 78 році свого трудолюбивого життя бл. п. Сабіна Стручинська, улюблена бабуня, шанована і люблена мати та активна і заслужена громадянка кенорського Т-ва Просвіти і членкиня Української Греко-Православної Церкви в Кенорі.

Сабіна Стручинська народилася 17 березня 1896 року в селі Волківці, Західня Україна в родині Ігнатія і Марії Бачинських. До Канади приїхала Сабіна 1912 року, спочатку до провінції Саскачевану, а опісля до Онтеріо. 1914 року Сабіна вийшла заміж за Михайла Стручинського. Молоде подружжя замешкало в Рейні Ривер, Онт., де Михайло Стручинський працював у невеличкій фабриці. Вже в тих часах там був гурток свідомих українців, отже сходились вони по хатах, читали „Український Голос", дискутували (Михайло Стручинський був одним з перших передплатників „Українського Голосу"), а що в Україні в тих часах були воєнні часи, а опісля революція, відродження української державности та громадський рух у Канаді — всі ці дискусії та спільні зібрання благодатно впливали на молоду і цікаву дружину Михайла Стручинського.

В році 1926 родина Стручинських переїхала на сталий побут до Кенори, Онт. Тут М. Стручинський став працювати у папірні. В місті був кра-

щий рух, а головно, що тут було зорганізоване громадське життя при „Товаристві Просвіта", в якім був живий рух. В це українське життя обидвоє Стручинські включились з повною посвятою — збори, засідання, рідна школа, діти Стручинських в рідній школі, аматорський гурток,, хор — все це було пригожим грунтом для людей, які бажали працювати для свого народу. Обидвоє вони були шановані і люблені в організації „Товариства Просвіти" Сабіна Стручинська співала в хорі, брала участь в аматорськім гуртку, була довголітньою головою Жіночого Товариства при Просвіті, виступала з доповідями. Любила все своє рідне і научала дітей любити і шанувати все, що своє. Вже була хвора а на роковинах Шевченка ще деклямувала „Розрита могила".

В родині Стручинських було четверо дітей — два сини — Микола і Маврик і дві дочки — Олена і Марія. (Маврик помер 1930 року).

Сабіна Стручинська глибоко пережила смерть свого чоловіка Михайла, з яким прожила в найкращій гармонії 59 років і шість місяців та їх розлука довго не тривала — за п'ять місяців вона пішла слідом за своїм чоловіком Михайлом та зістала похована поруч його могили.

Похорон бл. п. Сабіни Стручинської відбувся 24 і 25 січня ц. р. з Церкви Св. Володимира на міський цвинтар у Кенорі. Чин похорону звершив настоятель кенорської православної громади — прот. С. Ярмусь з Вінніпеґу.

Бл. п. Сабіна Стручинська залишила в смутку сина Миколая з дружиною в Торонто, дві доньки: Олену (Гелен) Дубинську з родиною в Канорі, та Марію Дубинську з родиною у Вінніпезі; вона залишила 6 внуків і 12 правнуків. Крім родини, бл. п. Сабіна Стручинська осиротила українську громаду в Кенорі — православних і греко-католиків.

Нехай привітна кенорська земля буде для неї легкою. Вічна їй память!

Приятелька

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВИТКІВ, САСК. ВІДДІЛ ІМ. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

Річні збори відділу відбулися 1 грудня 1974 р. в домі пані Ганни Іванчук. Збори відкрила голова відділу пані Г. Іванчук молитвою. Вшановано хвилиною мовчанки померлих членкинь. Звіти з діяльности відділу здавали: секретарка Ольга Волошин, касирка Савеля Бузяк і контрольна комісія — Галя Стокалко, а від сестриць почесна членкиня Марія Стокалко.

Повний звіт діяльности представила голова відділу Ганна Іванчук. Вона склала подяку членкиням за співпрацю, а спеціяльно тим, які так далеко живуть від міста а беруть активну участь разом з іншими. У минулім році наш відділ відбув 5 місячних зборів і 2 засідань заряду.

На початку року кількох наших членкинь разом зі своїми дітьми їздили колядувати, улаштували успішну забаву і вечерю на український Новий Рік, належимо до Інституту Могили. Улаштували випродаж Великодного печива і чай, приготовили перекуску на храмове свято і проводи. Купували білети на королеву СУМК, квіти і картки хворим до шпиталю, приготовляли перекуски по похоронах, вислали привіт і орган. фонд на пров. з'їзд Союзу Українок до Саскатуну.

Спільно з іншими парафіянами взяли участь у 25-літньому ювілею о. і добр. С. Зузак у Норт Бетлфорді. Нововписані членкині — Варвара Заєць, Егі Ворох при помочі Ірини Олешко продавали гарячі ковбаски під час випродажі в одної з членкинь відділу.

Наша каса: з 1973 року осталось $2,799.79, прибутки у 1974 році — $362.04, видатки — $1,354.57.

Управа відділу на 1975 рік перевибрана та сама: голова — Ганна Іванчук, секр. — Ольга Волошин, касирка — Савеля Бузяк, сестриця — Марія Стокалко. Контрольна комісія — Рут Гриневич, Савеля Іванчук і Галя Стокалко.

Щирий привіт всім нашим бувшим членкиням, які живуть тепер у Норт Бетлфорді, особливо Михайліні Ґоян, яка хоч і в кріслі на колісцятах дає поради та передає що може для громадських обідів. Ще одна членкиня від'їхала від нас до Норт Бетлфорд — Текля Гаргара.

Ольга Волошин, секр.

МЕНЗІ, МАН ВІДДІЛ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися 21 грудня в Українськім Народнім Домі. Голова пані Юська Друль відкрила збори молитвою і була предсідницею, секретаркою була Розалія Пелешок. Слідували звіти заряду. Голова пані Юська Друль подякувала членкиням за добру кооперацію і співпрацю.

Діяльність Відділу: Впродовж року відбулось 9 місячних зборів і одні надзвичайні. Членки приготовили храмовий обід, спільну вечерю і два бенкети. Видали два похоронних обіди, улаштували Весняний чай, продаж ручних робіт і великодного печива. Вшанували роковини Лесі Українки і Тараса Шевченка читанням рефератів. Отець Шкрумеда відслужив молебень на День Подяки в місцевій церкві. Членкині брали участь в коляді і зайнялися збіркою на Червоний Хрест і на „абилиті" фонд.

Жертвували на Народний Дім — **$920.05,** на церкву **$84.00,** на пам'ятник Лесі Українки $10.00, на організ. фонд **$10.00,** на стипендійний фонд, на Червоний Хрест і на „абилити" фонд та інші. Купуємо маленькі подарунки для хворих членкинь.

Фінансовий звіт:

З року 1973 осталося в касі $569.32, прибутки в 1974 — 1,243.97, видатки 1974 — $1,097.77, осталось — $715.52.

Заряд остається той самий: голова — Юська Друль, заст. голови — Михаліна Чвалюк, рек. секретарка — Розалія Пелешок, фін. секр. — Настя Друль, касирка — Мірта Друль. Контрольна комісія — Каська Друль, Емілія Пелешок. Господині — Наталія Скоциляс, Марія Чвалюк, Марія Друль, Наталія Пелешок і Юзефка Друль.

Розалія Пелешок, секр.

НОРТ БЕТЛФОРД, САСК. ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ

Річні збори відділу відбулися 2 грудня в церковній залі Св. Івана. Повний склад заряду доповнено 15 січня.

Збори відкрила голова пані Марія Гарасимів. Молитву провів о. С. Зузак. Членкинь, які відійшли у вічність вшановано дво-хвилинною мовчанкою.

Звіт діяльности в році прочитала

секр. Марія Саранчук. Звіти голови та інших комітетів виказали обширну працю членок за рік 1974. Голова подякувала зарядові, комітетам та всім членкам і прихильницям за їх працю та кооперацію впродовж року.

Відділ відбув 10 місячних зборів, одні надзвичайні збори і двоє засідань.

З освітньої діяльности відділ відбув такі імпрези: Новорічну вечерю, Свято Героїнь, академію в пам'ять Т. Шевченка; відвідали дім для старших віком з програмою Сумківок; гостили членок уряду КУК, які звітували з Світового Конгресу в Торонті, як і виказували діяпозитиви Конгресу і Фестивалю - конкурсу Українського мистецтва в Саскатуні; гостили сумківців з Едмонтону під час їх концерту в Норту Бетлфорді.

Членки подарували ляльку в українському строю до місцевої бібліотеки. Відділ вислав делегатку на Пров. з'їзд до Саскатуну.

В Різдвяні Свята п'ять членок відвідали "Nursing Home" з колядками. На Великдень приготовлено кошики свяченого для наших пацієнтів в шпиталі.

Відділ жертвував на такі цілі: Інститут Петра Могили; Фонд для помочі СУС, шкільний фонд ім. В. Сарчука; на трофей для комітету Конкурсу Українського мистецтва в Саскатуні; на „Промінь"; будівельний фонд консисторії; для центральної управи СУМК на їх журнал; на пам'ятник Лесі Українки в Торонті; організаційний фонд; підтримку для королеви СУМК; на вінок в пам'ятний день полеглих („Рімемберс Дей"); на підручники і книжки до бібліотеки недільної школи; на стипендії для дітей учнів Рідної Школи.

Фінансовий звіт року 1974:

З року 1973 осталось — $4,278.42, прибутки в 1974 році — $6,714.91, видатки в 1974 році — $3,253.91, в касі осталось — $7,739.42.

Заряд на рік 1975: голови — (по черзі на 4 місяці) М. Гарасимів (авторитетна), Кароля Гоян, Тетяна Левчук, заст. голови — Катерина Друль, секретарка — Марія Саранчук, заст. секр. — Марія Сохацька, касирка — Савеля Лазарович. Шпитальний ком. — Ґеня Галевич, бібліотекарка — добр. Галя Зузак, реф. „Променя" — добр. Галя Зузак, репр. Музейної Фундації — Марія Сохацька і Докія Кіндрачук. Ком. Української Школи — Савеля Харко, Савеля Ткачук, Ольга Сендецька. Комітет печива — Анна Срайко, Павліна Лютек, Анеля Багрій, Докія Кіндрачук, Тетяна Левчук. Комітет шиття — Анна Завальська, Катерина Друль, Марія Чижевська, Наталя Никіфорук, Анна Кіндрачук. Представниці до КУК — Докія Кіндрачук, Катерина Маліцька, Михайліна Войтюк. Контрольна комісія — Олександра Іванчук, Марія Бендас, Тетяна Савчук. Культурно-освітна реф. — Савеля Лазарович. Кореспондентка до преси — Марія Бендас. Телефонічний комітет — Федора Параниця, Марія П. Войтюк.

Членки нашого відділу також входять в стан сестриць. Вони продовжують свою працю віддано і тримають все в церкві у взірцевій чистоті та в гарнім порядку.

Марія Саранчук — секр.

МАЗЕПА, САСК.
ВІДДІЛ ім. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

Річні збори відділу ім. О. Кобилянської відбулись 6 листопада 1974 року у Народнім Домі.

Збори відкрила голова Катерина Король молитвою „Царю Небесний", і хвилинкою мовчанки віддали пошану відійшовшим матерям, членкиням і воякам. Предсідницею зборів була О. Маковська. Слідували звіти членкинь заряду. Голова в своїм слові склала щиросердечну подяку всім членкиням за їх так гарну кооперацію впродовж року у товаристві.

За рік відбулось 11 місячних сходин — одне засідання заряду — на сходинах читали обіжники і цікаві описи з „Променя" у „Українського Голосу".

Діяльність за рік: З причини малювання церкви храмового обіду не було, видали осінню вечерю і два поминальні обіди. Улаштували роковини Шевченка, День Матері, Проводи, День Подяки, пущення, бінґо, і давали перекуски.

Пані: Дорис Маковська і Савеля Король навчають у недільній школі.

Заряд на 1975 рік: голова — Савеля Король, зост. голови — Адріянна Ягольницька, рек. і кор. секр. — Ольга Маковська, касирка — Аделя Ойстрик, фін. секр. — Мілька Киба.

Контрольорки — Дора Андрусяк і Катерина Корній. Прогр. комітет — Іванна Завісляк, Марлін Король і Марія Снатинська. Господині — Ліна Король, Дорис Маковська і Вікторія Король. Представниця до оселі „Тризуб" коло Кристал Лейк — Дорис Маковська. Представниці до „Гейтвей Лодж" в Канорі — Дора Андрусяк і Ольга Маковська.

Фінансовий стан: в касі з 1973 року — $1,761.07, прихід в 1974 році — $1,788.38, видатки — $3,031.85, в касі осталось — $517.60.

Товариство жертвувало на такі цілі: на церкву, Народний Дім, оселю Тризуб і добродійні канадійські організації.

Членкині з Мазепи бажають журналові „Промінь" і його редакторці Н. Когуській всього найкращого і доброго успіху на цей рік і надальше.

Ольга Маковська, секретарка

ЕТЕЛБЕРТ, Ман.
ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬГИ

Річні збори відділу відбулися 5 листопада 1974 р. в Українськім Народнім Домі. Предсідницею була пані М. Козар, а секр. Стефанія Савчин. Збори почато молитвою. Голова, пані Козар подякувала членкиням за їх кооперацію і щиру працю у товаристві. впродовж року.

Товариство відбуло 10 місячних зборів. Відбулись такі підприємства: осіння вечеря, базар, випродаж печива і шиття, Велентайн вечеря, продаж Великоднього печива і писанок. Наші учні Української школи також писали писанки на продаж. Спільне свячене, обідна храм Петра і Павла, Візитація Владики Бориса на посвячення церкви й іконостасу. В пообідній програмі жінки відділу виконали 2 пісні. Видали 2 похоронні обіди і 4 перекуски на різні льокальні збори. Під час Різдвяних свят дали дарунки учням Української школи, і також на закінчення школи мали пікнік для дітей. Передплачуємо „Промінь". Посилаємо квіти хворим і помершим членам.

4 членки навчають в Українській і Недільній школі під проводом о. Дерев'янки і було навчання вишивання.

Членкині беруть участь у церковному хорі, і ходять колядувати на церкву. Дали $1,200.00 на церкву, $100.00 на Ґестетнер, $10.00 на „Промінь" і парохіяльну хату.

Фінансовий звіт: з року 1973 — $600.41, приходу в 1974 — $2,309.15, розходу — $1,866.83, в касі осталося $1,042.73.

Заряд на рік 1975 р.; голова — Михаліна Козар, заст. голови — Емілія Смельська, секр.-касирка — Стефанія Савчин. Контрольна комісія — Емілія Ганчарик, Анна Ґенсіорек. Телефонічний комітет — Олеся Григорчук, Емілія Смельська, Марія Грицай. Сестриці — Марія Медвідь, Марія Дудар, Параня Коновальчук, Марія Григорчук, Стефанія Савчин.

Стефанія Савчин, секр.

ФЛИН ФЛОН, МАН.
ВІДДІЛ ДОНЬКИ УКРАЇНИ

Річні збори відділу Доньки України у Флин Флоні відбулися 3 листопада у церковній залі. Голова А. Тодощук відкрила збори і відспівано молитву. Голова була пресідницею зборів, Р. Малюта була секретаркою. Звіт з діяльности Т-ва здавали членки заряду і комітетів.

Т-во складається з 12 членів. За рік відбулося 10 місячних зборів. З освітньої діяльности відсвятковано роковини Лесі Українки програмою. Улаштували продаж Великоднього печива і писанок, що їх членкині писали на вечірках по домах. Мали другу продаж голубців і пирогів. Т-во приготовило 2 обіди — один на храм у травні, другий восени в річницю відкриття церкви. Т-во займалося приготовлення спільного обіду (сморгазборд) після кожного Богослуження, що відбувається раз на місяць. Улаштовуємо розігравку кожного місяця на зборах. Т-во брало участь у місцевій імпрезі „Фолклорама". Ця імпреза складалася з великої виставки народнього мистецтва всіх етнічних груп у Флин Флоні. Наше т-во мало також багату виставу народнього мистецтва і мали продаж пирогів, голубців і макові рогальки. Через два дні цієї оказії наші членкині брали участь у виставці в народніх одягах.

Комітет добродійної праці відвідував хворих, давав квіти і інші подарунки хворим громади у шпиталі і дома.

Т-во постарало пакунки для всіх дітей громади на Різдвяну Забаву. Також мали літню забаву (пікнік) для дітей і всієї місцевої

Влаштували Різдвяну забаву для членок і вручено нагороди 5 членкам, які були присутні на кожних зборах впродовж року. Комітет сестриць доглядає за порядком у церкві.

Членки т-ва по черзі опікуються доглядом старших горожан у місцевім пансіоні відпочинку, приносять і подають перекуску.

За рік 194 наш відділ мав прибутків $1,995.00, а видатків $1,512.65.

Заряд на рік 1975: уступ. голова — П. Андрейчук, голова — А. Тодощук, заст. голови — А. Олійник, секр. — Р. Малюта, касирка — М. Скварчук.

Відвідування хворих — А. Олійник, Н. Білетська. Контрольна комісія: Д. Скварчук, Ґ. Ясентюк і П. Клевчук, Господині — Д. Скварчук, П. Клевчук, А. Борчівська, архіву — Р. Малюта, зовнішніх зв'язків — П. Мендро.

Р. Малюта, секр.

ҐІЛБЕРТ ПЛЕЙНС, МАН.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися в Народнім Домі 20 грудня 1974 року. Предсідницею зборів була пані Ю. Бурденюк, а секретаркою пані І. Талпаш. Голова відкрила збори молитвою. Звіти з річної діяльности здавали членкині заряду.

Впродовж року відбулися 8 місячних зборів і одні річні збори. Наш відділ відбув річний храм, Великодний чай, продаж домашнього печива, та Великодних страв. Членкині обрали участь в окружнім з'їзді, який відбувся в Давфині, делеґаткою була пані М. Савчук. Дали поміч, коли відбулася вечеря для горожан в околиці, що мають 70 літ і понад.

Жертвували $25.00 на журнал „Сумківець", дали $3,000.00 на викінчення нашої церкви і Народнього Дому. Купили офірник до церкви.

Давали поміч на похоронні перекуски, коли було потрібно. Приготовили і видали дві вечері.

В банку з 1973 року залишилось $3,608.00, приходу було $2,346.44, розходів було $5,221.20, лишилось у банку $734.01.

Заряд відділу на 1975 рік: голова — Ю. Бурденюк, заст. голови — А. Кушманюк, секретарка — М. Савчук, касирка — Л. Котик. Контрольна комісія — Л. Росиловська, Е. Регірчук; господині — Ю. Бурденюк, А. Кушманюк, О. Журковська. Сестриці — А. Гаврилишин, Ю. Ярема і А. Сидор.

І. Талпаш, секр.

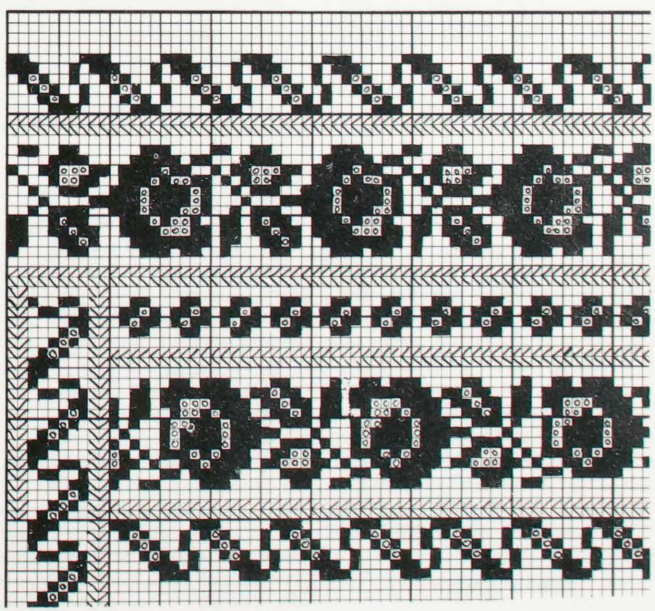

■ — чорна — ДМС — 310; ° — червона — ДМС — 660; косочка чорна.

Взори з села Добрівляни, пов. Дрогобич. Із збірки музею Бойківщина.

Взір надається до народньої сорочки вишитий хрестиками на тонкім полотні. До модерної блюзочки взір надзвичайно гарно призентується.

Музейний комітет Східньої Канади

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

ВЕЛИКОДНІ ПРИПИСИ

КУБАНСЬКА ПАСКА З СИРА

1 ф. свіжого сира без сироватки перетерти через ситко, або змолоти на машинці. Додати пів фунта свіжого масла і разом добре перетерти. Додати до того 5 варених жовтків перетертих через ситко і 5 сирих жовтків, також 2 горнят густої сметани, цукру до смаку, щоб була дуже солодка (бо коли з паски буде стікати сік, то багато цукру відійде). Додати пів ложечки соли, півтора ложечки ванілії, трохи цинамону, стертої на тертці цитринової шкірки. Все це добре разом перетерти, вложити в подвійний баняк над парою і дозволити довести до кипіння мішаючи весь час.

Так видержати на гарячій кухні півтора години аж поки стане густа рівна маса. Потім додати дрібно посічених (опарених і обраних з лушпин) мігдалових оріхів, перебраних і виполосканих родзинків — і все вложити в полотняну торбу, зав'язати і повісити, щоб стікав сік. Коли вже більше сік не стікає, вибрати з торби, оформити і добре охолодити перед краянням.

БАБКА ВІДЕНСЬКА

Спражити одну кварту молока, охолодити, дати 2 пачечки дріджів, трохи цукру і муки, щоби зробити легку розчину. Поставити в тепле місце, щоби підкисла. Розтерти 30 жовтків з одним фунтом цукру і терти аж збіліє. Додати жовтки до розчини, стерти одну цитрину, дати сок з одної цитрини, дві ложечки ванілії, ложку соли і стільки муки, щоби замісити вільне тісто. Коли вже вимісене, додати фунт топленого масла. Можна також додати шафранового кольору. Дати тільки родзинків як бажається. Поставити тісто в тепле місце, щоб підросло. Накладати в форми і знову поставити в тепле місце щоби підросло.

ДОБРА ПАСКА

2 ложечки цукру
½ горнятка води
2 пакети сухих дріжджів
1 горнятко літеплого пареного молока
1 горнятко літеплої води
5 цілих яєць
1 горнятко цукру
2 ложечки соли
½ горнятка оливи
сафран (як бажаєте)
мука (приблизно 10 - 12 горнят)

Спосіб — розмішати цукор з водою, всипати дріжджі й поставити в тепле, аж зм'якне і підросте. Вляти молоко і воду. Додати стільки муки, щоб зробити розчину та розмішати. Накрити, поставити в тепле місце, щоб виросло (около години). Окремо вбити яйця з цукром і сіллю, а тоді додавати олії і вбивати. Сполучити з підрослим розчином і докладно розмішати. Замісити, даючи стільки муки, скільки потрібно — приблизно 10 горнят. Вимісити до гладкости, накрити і поставити в теплім місці. Як виросте (в двоє), помісити і знов дозволити вирости. Коли тісто підросло, виробляти паски, вкладати у форми і дати підрости. Пекти в мірно огрітій печі в температурі 350° Ф. З цього припису буде дві малі смачні паски.

ХЕРСОНСЬКА СИРНА ПАСКА

2 фунти свіжого сира
1½ горнятки цукру
5 жовтків
1 горнятко розтопленого масла
2 горнятки густої сметани (солодкої або підкислої)
¼ ложечки солі
2 ложечки ванілії
1 горнятко овочів (родзинки, порічки, черешні або й горіхи)

Перетерти сир через ситко. Вимішати з цукром, жовтками і маслом і вбити на пухко. Домішати сметану. Додати оставші складники.

Паску можна пекти або варити.

І. Варена паска. Варити масу на вільнім вогні 5 до 6 мінут і постійно мішати. Після того відставити набік, щоб вистигла до літепла. Приготовити торбинку з білого полотна в розмірі 11 через 8 цалів; зішити три боки, а один бік лишити відкритим. Звогчити торбину водою і наповнити масою, щоб було від 1 до 2 цалів грубо. Створений бік торбинки зашити. Покласти наповнену торбинку між два дерев'яні кружки і дати на верх легкий тягарець. Пізніше дати тяжкий тягар. Дозволити лежати в холоднім місці 10 годин. Коли паска уформилася і добре захолодилася, уважно розрізати торбинку довкруги і покраяти на квадратики або іншої форми кусники. Можна теж викраяти формочкою серця або зірки. Перетримувати в холоді.

2. Печена паска. Виложити форму крихким тістом. Форма має бути величини 12 х 8. Дати на це сирну масу і пекти в температурі 350 одну годину.

МАРИНОВАНА ТЕЛЯТИНА НА СВЯТА

Замість вепрової шинки можна намаринувати на свята телятину. Уважно виділити з шинки кістку, так, щоб м'ясо виглядало як вепрова шинка. окремо змішати зо дві ложки соли, ложечку салітри, зубок розтертого часнику і трохи мішаного коріння. Натерти тим м'ясо зо всіх сторін, включно з тими прорізами, де була кістка. Вложити м'ясо в кам'яну, або поливану посуду й обертати щодня. По трьох днях готове. Тоді добре обмити й пекти, обливаючи шинку в часі печення товщем.

МАКІВНИК

Спарити фунт маку кип'ячою водою. Вимішати й відцідити. Знову поляти мак гарячою водою й лишити на годину або півтора. Відцідити добре водою й змолоти мак на машинці. Заправити мак до смаку топленим медом, додати дрібно січених горіхів й чверть ложечки соли. Хто любить запах цитрини, можна стерти шкірку цитрини до маку. Можна також додати чверть ложечки ванілії.

Уживати бабкове тісто на маківник. Розвалкувати тісто, наложити маку, розправити рівномірно, звинути й опісля ще перекрутити валок 2-ма-3-ма зворотами. Вложити валок у вимащену форму й добре дротом (до печення) поколоти, щоб випустити завинене повітря. Коли маківник добре виріс, помастити вбитим яйцем й посипати зверха січеними горіхами. Пекти в мірно огрітій печі.

ЗАПРАВЛЕНИЙ ХРІН

½ горнятка свіжого, тертого хрону
½ горнятка густої сметани (солодкої або підкислої)
1 ложка цукру
1 ложка оцту

Змішати все разом, накрити щільно і перетримувати в холоді. Подавати на свята до шинки.

ГОРІХОВИЙ ТОРТ

8 яєць, відділених
1 горнятко мілкого мучкового цукру (айсінг або фрут)
½ фунта мелених волоських горіхів
3 ложки тертої булки, пересіяної
1 ложка цитринового соку
1 ложечка тертої цитринової шкірки
Кілька зерен соли

Жовтки вбити з цукром на пухку масу. Домішати дрібно змелені горіхи (перед меленням просушити горіхи в печі і легко зарум'янити, будуть смачніші) і дати решту складників. Білки вбити на тугу піну і легко завинути в масу. Дати масу до двох або трьох круглих форм, вистелених восковим папером і вимащених м'яким маслом. Пекти в мірно гарячій печі (350 ст. Ф.) пів години. Коли торт відстає від берегів форми і середина торта на дотик пальцем не здушується, торт готовий. Уважно вийняти з печі і лишити в формі до вихолодження. Виложити вихолоджений торт на тарілку і зняти папір. Переложити торт кавовою або горіховою масою, а верх і боки полюкрувати.

Кавова маса до торта

½ горнятка молока
2 ложки муки
2 жовтка
2 ложки міцної чорної кави
½ горнятка цукру
½ горнятка масла

Розправити в молоці муку і заварити на вільнім вогні, мішаючи ввесь час. Зняти з вогню, трохи прохолодити і дати жовтки і каву. Добре разом вбити на гладку масу. Утерти цукор з маслом, додати до маси і добре вбити. Дати до холодільника на кілька годин, щоб маса добре застигла і згусла. До маси, можна теж дати мелені горіхи, як хто бажає.

Горіхова маса до торта

1 горнятко дрібно мелених волоських горіхів
½ горнятка мучкового цукру (айсінг)

Кілька ложок сметани (стільки, щоб сполучити складники в одну суцільну масу).

Змішати все разом і добре вимішати. Дати на торт тоненьку верству кисловатої мармеляди або галярети (джелі), а на верх горіхову масу.

ЯК ВИРОБЛЯТИ ПРИКРАСИ НА ПАСКУ

Виробити круглий буханець з паскового тіста, лишаючи доволі тіста на верхні прикраси. Вложити буханець у велику круглу форму, щоб було доволі місця на верхні прикраси. Зробити два довгі валки з тіста і покласти їх у формі хреста на верху паски, загинаючи кінці валків попід буханець аж до дна форми. Дозволити підрости в теплім місці. Тоді покласти на самій середині, де валки схрещуються, рожу, яку робиться, як слідує: — розкачати тісто на тонко якого чверть цаля грубости і витяти пасок півтора цаля шириною. Дрібно позарізувати ножем або позатинати ножичками один бік пасочка на дрібні пелюстки рожі, тоді звинути тісто у формі невеличкої рожі. Поміж раменами хреста дати два качурики і два слимачки. Качурик це зав'язаний гудз з невеличкого валочка тіста, що має на верху, ніби розплескану головку, а кінчик тіста розтятий на двоє, ніби хвостик. Слимак це подовгастий валочок тіста, якого кінці закручені один в один напрям, а другий в другий напрям. Долом паски довкруги обвести валочком тіста, який треба наперед позарізуватж дуже дрібно ножем або позатинати ножичками або можна взяти два тонкі і досить довгі валочки та скрутити їх гарно у цнурочок. Обвести паску довкруги цим валочком.

Всякі пишні прикраси на пасці треба робити вже тоді, коли паска підросла, бо інакше прикраси стратять свою форму, якщо паска буде підростати разом з прикрасами.

Посмарувати паску вбитим яйцем і пекти в мірно огрітій печі.

ЗАПРОШУЄМО НА ВЕСНЯНИЙ ЧАЙ І ОБРАЗОТВОРЧУ ВИСТАВКУ

Албертійська управа Союзу Українок Канади улаштовує спільними силами едмонтонських відділів, 38-му Мистецьку Виставку і Чай в днях 19 і 20 квітня від години 2:30 до 5:00 по полудні в Авдиторії Катедри Св. Івана.

Ця імпреза буде відзначитися виставкою КАРТИН УКРАЇНСЬКИХ МАЛЯРІВ (художників).

В суботу, виставку офіційно відкриє Албертійський міністер Культури, Молоді і Розваги, дост. Горст Шмід.

Щиро запрошуємо прибути чисельно!

Ольга Мельничук,
голова

Марія Самоїл,
кор. секр.

Емма Верхомин,
голова Філії Музею

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Едмонтон, Алта. — Відділ Союзу Українок Канади при катедрі Св. Івана улаштував 2 березня 1975 р. чайне прийняття на користь журнала „Промінь", на якому проведено збірку на пресовий фонд. Пожертви переслала О. Лукомська.

По $15.00 — Ізабела Бойко, Ольга Юсипчук і Ольга Лукомська, Стефанія Пауш.

По $10.00 — Лукія Голубіцька, Марія Ґаук, Іванна Дженис і Настя Сенів.

По $5.00 — Ольга Слюсарчук, Марія Косташ, Розалія Ґовда, Анна Цибак, Тетяна Лазарович, Софія Василишин, Анна Паранич, Марія Школяр, д-ка Марія Лакуста, Анна І. Данилович, Рахиля Скакун, Надя Боднар, Анна Горецька, Люба Куць, Корнеля Юсипчук, Марія Гринчук, Емма Верхомин, Марія Мандрик і Марія Лазарук. М. Ґаррік, Павліна Канасевич — $4.00, Ольга Гладун — $3.00. П. Сліпчук — $2.00, Н. Гуменна — $2.00, П. Саламандик — $1.00. Усіх пожертв разом $212.00. Крім цього пані Лукомська переслала $408.00 на відновлення передплат.

Гамільтон, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, реф. Анна Белов переслала привіти, нев'янучі вінки, $42.00 на передплати і на пресовий фонд журнала $82.50

Ванкувер, Б. К. — Провінційна екзекутива С.У.К. на Б. Колюмбію на коляду $15.00, із з'їзду $40.00 разом $55.00

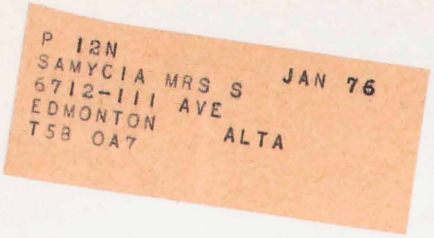

Торонто, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги, Ю. Головата переслала привіти і $36.00 на передплати, — реф. В. Кузьменко $86.00 на передплати.

Брентфорд, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, реф. А. Пережак переслала привіти, нев'янучі вінки й $156.50 на передплати.

Вінніпеґ, Ман. — Відділ ім. Ольги Кобилянської на прес фонд $50.00

Геффорд, Саск. — Відділ ім. О. Басарабової, реф. реф. А. Ткачук переслала $126.00 на поновлені передплати.

Монтреал, Кве. — Відділ „Доньки України", реф. М. Нема переслала датки на прес фонд і $167.00 на передплати.

Флин Флон, Ман. — Відділ „Доньки України" на пресовий фонд $25.00

Лондон, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги, реф. Надія Шульга переслала $42.00 на передплати, на пресовий фонд $25.00

Реджайна, Саск. — Відділ „Доньки України", реф. К. Пасека $66.00 на відновлені передплати.

Йорктон, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, реф. Л. Фергусон $84.00 на відновлені передплати.

Ту Гилс, Алта. — Відділ ім. Л. Українки, реф. К. Паламарук на передплати $90.00, на пресовий фонд $25.00

Норт Бетлфорд, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, реф. д-ра Галя Зузак $84.00 на передплати.

Ошава, Онт. — Відділ ім. Княгині Ольги, реф. Анна Дутчак на нев'янучий вінок і $54.00 на передплати

Принс Алберт, Саск. — Відділ ім. Княгині Ольги, реф. А. Марковська $66.00 на поновлені передплати.

Ванкувер, Б. К. — Відділ ім. Л. Українки, реф. П. Клюкевич на нев'янучі вінки й $48.00 на передплати.

Торонто, Онт. — П. Дверничук переслав $36.00 на передплати.

Бюкенен, Саск. — Відділ ім. Л. Українки, Ю. Талпаш переслала Великодне привітання і на пресовий фонд $20.00

Вернон, Б. К. — Відділ ім. Княгині Ольги, реф. Н. Микитюк переслала $90.00 на передплати.

Глеслин, Саск. — Відділ ім. О. Басарабової, реф. Катерина Данилів переслала $12.00 на передплати, на прес. фонд $13.00

Смокі Лейк, Алта. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. Е. Рошко на передплати $36.00, на прес. фонд $10.00

Тандер Бей, Онт. — Комітет Українок Канади на прес. фонд $10.00

Виндзор, Онт. — Відділ ім. Л. Українки, реф. Е. Щипанська переслала $108.00 на відновлені передплати.

Саскатун, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. М. Гарбус на нев'янучі вінки й $294.00 на передплати.

Давфин, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, реф. М. Білоус $54.00 на відновлені передплати.

Мензі, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, Р. Пелешок $48.00 на передплати.

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Марія Макаренко — Содборі, Онт. 4
Марія Митран — Ротленд, Б. К. 3
Марія Жук — Прісвил, Саск. 2
М. Нема — Монтреал, Кве. 2
Е. Щипанська — Виндзор, Онт. 2
Тарас Байда — Саскатун, Саск. 2
Анка Дутчак — Ошава, Онт. 1
Надія Шульга — Лондон, Онт. 1
Анна Горбай — Роблин, Ман. 1
Д-ка М. Стефюк — Толстой, Ман. 1
Катерина Данилів — Глеслин, Саск. 1
Докія Воронюк — Едмонтон, Алта. 1
Д. Ґреґорі — Реджайна, Саск. 1
Гафія Лучак — Вернон, Б. К. 1
о. І. Гикавий — Бирнабі, Б. К. 1
В. Костюк — Вінніпеґ, Ман. 1
Стефанія Пауш — Едмонтон 1
Марія Гавриш — Едмонтон 1

Зголосились за журналом безпосередньо: Марлін Українець — Інсингер, Саск.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Пані: Зеновія Зміївська — Тандер Бей, Онт. $10.00
Марія Кушнір — Вінніпеґ, Ман. 9.00
Соня Стратійчук — Саскатун 6.00
Марія Савіцька — Сарді, Б. К. 5.00
Д-ка Анна Дмитрів — Вінніпеґ 5.00
Василина Котик — Форт Френсес, Онт. 5.00
Марія Макаренко — Содборі, Онт. 5.00
Галина Онуфрійчук Вінніпеґ 5.00
Анастасія Кос — Едмонтон 5.00

По $4.00: Анна Кіндрачук — Єлов Крік, Саск. М. Козар — Етелберт, Ман., Марія Павлик — Саскатун, Олена Кирилюк — Голок, Минн., США, Е. Заячковська — Оттава, М. Татарчук — Сен Лин, Кве. д-ка Ю. Лучак — Вінніпеґ, С. Семенців — Ошава, Онт., Ґ. Матієшин — Овкборн, Ман., С. Іщенко — Вінніпеґ.

По $3.00: Ольга Самець — Оттава, П. Довганюк — Едмонтон, Д. Ковач — Торонто, П. Шеремета — Єлов Крік, Саск.

По $2.00: Галя Влад — Вінніпеґ, Марія Стефюк — Агесіз, Б. К., П. Дверничук — Торонто, А. Барискевич — Мисисага, Онт., Марія Бородій — Овкборн, Ман., Н. Жовкевич — Содборі, Онт., В. Гончарук — Кичинер, Онт., А. Дудич — Брентфорд, Онт., Анна Дутчак — Ошава, Онт.

По $1.00: Н. Грицак — Овкборн, Ман., Е. Романюк — Ривертон, Ман., С. Іваницька — Торонто.